

MICHAL REHÚŠ

MICHAL REHÚŠ

1

TESCO STORES ARS POETICA

► **Vyhlasenie o vystúpení zo slovenskej literatúry
(Actus formalis defectionis ab literaria slovac)**

Ja, Michal Rehúš, týmto formálne vystupujem zo slovenskej literatúry a neželám si, aby som bol naďalej považovaný za jej predstaviteľa.

Vyhlasujem, že som si vedomý dôsledkov, ktoré z tohto aktu vyplývajú a týkajú sa prijímania literárnych výhod a pôct, akými sú literárne štipendiá, dotácie a ceny a autorské profily v literárnych slovníkoch a monografiách.

Potvrdzujem, že toto vyhlásenie som vykonal pri plnom zdraví a vedomí a v prítomnosti svedka, ktorý môže potvrdiť pravosť tohto dokumentu.

► Matematika pre 1. – 3. ročník odborných učilíšť

Vitajte v škole! Budeme si spolu opakovať učivo matematiky. Zopakujeme si aj učivo geometrie, vypočítame povrch a objem telies a zopakujeme si použitie jednotiek merania.

Ste žiakmi odborného učilíšta a rozhodujete sa, čím chcete byť. Najvýhodnejšie je pre vás vyučiť sa v 3-ročnom učebnom odbore. Po vyučení získate prácu a zo mzdy za prácu si zabezpečíte všetko, čo budete potrebovať.

Máte radi slovné príklady? Prečítajte si zbierku Radoslava Tomáša Statusové hlásenia (Kon-Press, 2011) a na voľné miesta doplňte chýbajúce čísla:

Ponad viaceré básne sa nesie opakovanie rovnakých figúr či motívov. Medzi takéto motívy patrí smrť, ktorá sa explicitne či implicitne objaví _ krát, o snívaní čítame _ krát.

► Návrh tvorby maturitných zadaní z predmetu súčasná slovenská poézia

Na základe vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 209/2011 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách, môžu žiaci štvorročných gymnázií maturovať z voliteľného predmetu súčasná slovenská poézia. Vzhľadom na to, že predmet súčasná slovenská poézia je novým maturitným predmetom, predkladáme pedagógom návrh tvorby maturitného zadania z tohto predmetu.

Maturitné zadanie bolo vytvorené pre prvú tému predmetu, ako je uvedená v Štátnom vzdelávacom programe, resp. v existujúcej učebnici pre 1. ročník.

1. Rozoberte ľubovoľnú báseň Jána Gavuru z hľadiska použitých umeleckých prostriedkov a nájdite argumenty, prečo túto báseň zaradujeme medzi gýče.
  - a) Zdôvodnite, ako báseň manipuluje s našimi estetickými zážitkami.
  - b) Vyberte zo súčasnej literárnej produkcie báseň, ktorá tiež manipuluje so zážitkami čitateľov, a konfrontujte jej pôsobenie s inou básňou, ktorú by sme mohli považovať za umelecké dielo.
  - c) Charakterizujte hlavné pojmy, ktoré ste používali: gýč, manipulácia, báseň, literatúra, estetický zážitok, funkcia, stereotyp, umelecké dielo.

http://www.statpedu.sk/files/documents/odborne_info/maturitne-zadania-pre-umenie-a-kulturu.pdf

► Test zo psychiatrie

Porovnajte uvedené ukážky a stanovte diagnózu.

Ukážka č. 1 Ján Buzássy: Návod na použitie, čiže ako čítať verše (malé desatoro), zo zbierky Hra s nožmi (1965).

1. Prechádzaj sa jarným večerom sám až do úplného rozplakania
2. Počúvaj hudbu až do okamihu, keď sa dostavia trhavé pocity v prstoch
3. Zvykni si prebudiť sa uprostred noci s pocitom, že treba bežať hasiť katedrálu
4. Prinúť svoje podvedomie, aby sa ti snívalo iba o tom, ako sa prechádzaš po streche jedenástposchodového domu
5. Pozeraj bez mihnutia oka na nahú ženu, až uvidíš zem na chrbte korytnačky
6. Maľuj tak dlho zem na chrbte korytnačky, až uvidíš nahú ženu
7. Líž med cez sklo, až kým nepocítiš bodnutie včely
8. Šepkaj tak dlho do ucha džbánú, až sa v ňom ozve voda
9. Čuchaj k dlani pravej ruky večer v aleji gaštanov, až kým ucítiš vôňu človečiny
10. Siahaj do tmy, až kým nenahmatáš malú porcelánovú panenku
11. Cvič tak dlho svoje zmysly, až na jazyku ucítiš sám seba

Ukážka č. 2 Ján Buzássy: Latinská omša, uverejnené v Literárnej prílohe Katolíckych novín Iluminácie (2011).

Glória, znie chór pod kostolnú klenbu,
vznáša sa, ženské hlasy jasali
až hore k nebu, kde len ticho šepnú,
hneď ich jas nadpozemský zahalí.

Mužský hlas sa len dolu odhodláva
stúpnuť tam, kde spievajú anjeli,
Glória in excelsis Deo, sláva
znie aj tu, kde sme krásou zamreli.

► Osobný dotazník

1. Meno a priezvisko .....
2. Dátum a miesto narodenia .....
3. Rodné číslo .....
4. Národnosť .....
5. Štátna príslušnosť .....
6. Číslo občianskeho preukazu .....
7. Adresa trvalého bydliska .....
8. Oblúbený agent ŠtB (môžete začiarknuť
aj viacero možností)
  - Šúr / Pavel Hruz
  - Sokol / Ivan Laučík
  - Iris / Albert Marenčin
  - Laco / Milan Richter
  - Robert / Ján Stacho

<http://www.upn.gov.sk/regpro/>

► Tisov prejav v Holíči už v predaji

Vo Vydavateľstve Matice slovenskej vychádza prejav Jozefa Tisa v Holíči v preklade do všetkých slovanských jazykov a v unikátnych básnických interpretáciách súčasných slovenských básnikov Mariána Grupača, Borisa Brendzu a Michala Badína. Kniha vychádza pri príležitosti 70. výročia prejavu prvého slovenského prezidenta Jozefa Tisa na cirkevno-národných slávnostiach v Holíči 16. augusta 1942.

V poézii slovenských básnikov zaznievajú aktualizácie podstatných pasáží Tisovho prejavu, najmä už zľudovenej apelácie Slováč, zhoď, zbav sa svojho škodcu! Túto nadčasovú výzvu básnici vo svojich poetických parafrázach vzťahujú nielen na Židov, ale aj na Rómov, Maďarov, Čechov a Američanov. Oprávnene nešetria ani homosexuálov, feministky a ateistov. Tým sa im darí uchovávať a rozvíjať duchovný odkaz nášho martýra, kňaza a prezidenta aj v dnešných postmoderných a hodnotovo nivelizovaných časoch.

Publikácia priamo nadväzuje na knižný projekt Literárneho informačného centra, v rámci ktorého vznikli preklady a básnické interpretácie Konštantínovho Proglasu. Knihu Tisov prejav v Holíči si môžete objednať na adrese Vydavateľstvo Matice slovenskej, s. r. o., Mudroňova 1, 03652 Martin.

► Literárna virológia

Od osemdesiatych rokov minulého storočia sa viacerým literátom dostalo cti, že podľa ich mena bol pomenovaný vírus. Podľa pravidiel schválených Medzinárodným výborom pre taxonómiu vírusov (ICTV) má právo pomenovať vírus jeho objaviteľ. Viacerí objavitelia ich pomenovali na počesť významných slovenských spisovateľov.

Predstavujeme štrnástich slovenských spisovateľov spolu s objaviteľmi, dátumami a miestami objavu vírusu.

Vírus: číslo meno označenie	Objavený: dátum, objaviteľ, laboratórium
3393 Štúr 1984 WY1	28. 11. 1984, Milan Antal, Píszkéstető
3730 Hurban 1983 XM1	4. 12. 1983, Milan Antal, Píszkéstető
3980 Hviezdoslav 1983 XU	4. 12. 1983, Antonín Mrkos, Klef
4781 Sládkovič 1980 TP	3. 10. 1980, Zdeňka Vávrová, Klef
13916 Bernolák 1982 QA2	23. 8. 1982, Milan Antal, Píszkéstető
15946 Satinský 1998 AP7	8. 1. 1998, Adrián Galád, Alexander Pravda, Modra
16435 Fándly 1988 VE7	7. 11. 1988, Milan Antal, Piwnice
19955 Hollý 1984 WZ1	28. 11. 1984, Milan Antal, Píszkéstető
20991 Jánkollár 1984 WX1	28. 11. 1984, Milan Antal, Píszkéstető
23444 Kukučín 1986 TV6	5. 10. 1986, Milan Antal, Piwnice
33129 Ivankrasko 1998 CB	1. 2. 1998, Peter Kolény, Leonard Kornoš, Modra
33158 Rúfus 1998 DU23	26. 2. 1998, Peter Kolény, Leonard Kornoš, Modra
42849 Podjavorinská 1999 RK44	15. 9. 1999, Adrián Galád, Peter Kolény, Modra
39880 Dobsinsky 1998 ER9	15. 3. 1998, Peter Kolény, Leonard Kornoš, Modra

Báseň vznikla v spolupráci s Virologickým ústavom SAV.

<http://www.litcentrum.sk/planetarium>

► Peter Krištúfek: Taxonómia lyriky

Zlá poézia je taká, pri ktorej tvorení sa autor zámerne snaží vyjadrovať veľmi zložito, aby zakryl svoju neschopnosť písať a strach prejavovať emócie. Zvyčajne jeho prázdnotu čitateľ odhalí so Slovníkom cudzích slov. Zaujímavým fenoménom je, že málokto má odvahu vykriknúť, že „cisár je nahý“ a že takáto poézia je len bohapusté táranie. Namiesto toho sa všetci tvária zasvätené, aby nevyšlo najavo, že ani trochu netušia, čo chcel básnik vlastne povedať.

Peter Krištúfek, spisovateľ

1. Defektná lyrika je taká, pri ktorej kreovaní sa autor intencióne angažuje artikulovať extrémne komplikovane, aby zakamufloval svoju indispozíciu produkovať grafémy a fóbiu manifestovať afektívne reakcie. Konvenčne jej vákuum percipient dekonštruuje s lexikónom importovaných lexém. Interesantným fenoménom je, že len minorita disponuje gurážou intenzívne verbalizovať, že „imperátor je intaktný“ a že prítomná lyrika je len frivolný balbutizmus. Substitučne kompletná populácia simuluje zainteresovanosť, aby sa nedemaskovalo, že ani minimálne nereflektuje, čo poet projektoval artikulovať.

2. Efektná lyrika je taká, pri ktorej kreovaní sa autor intencióne angažuje artikulovať extrémne triviálne, aby demonštroval svoju dispozíciu produkovať grafémy a entuziazmus manifestovať afektívne reakcie. Organicky jej monumentalitu percipient nedekonštruuje s lexikónom importovaných lexém. Interesantným fenoménom je, že majorita disponuje gurážou intenzívne verbalizovať, že prítomná lyrika je excelentná apoteóza. Kompletná populácia zainteresovane reflektuje, čo poet projektoval artikulovať.

► 1. sv. prijímanie (na margo spirituálnej lyriky)

Zubami rozdrvíme prijaté Kristovo telo
a narušíme jeho bunkové steny.
Tým umožníme tráviacim enzýmom
lepšie štiepenie jednotlivých jeho zložiek.

Existujú tri slinné žľazy; podsánková, podjazyková
a príušná slinná žľaza, ktorými vylučujeme sliny,
čím začíname enzymatické štiepenie škrobu.

Jazykom Kristovo telo premiešavame a formujeme.
Pri prehltaní uzavrieme hrtanovou príklopkou priedušnicu,
aby sa do nej nedostala nijaká jeho časť.

Z ústnej dutiny posúvame Kristovo telo do pažeráka.
Pažerák sa nachádza za priedušnicou a vedie do žalúdka.
Do neho prostredníctvom svalových sťahov vtlačíme Kristovo telo
v priebehu niekoľkých sekúnd.

Teraz Kristovo telo privádzame do žalúdka.
Stenu žalúdka tvoria pozdĺžne, kruhové
a priečne svalové vrstvy, ktorými Kristovo telo
pomaly posúvame k vrátniku.

Kristovo telo následne tlačíme do tenkého čreva.
Nakoniec Kristovo telo privádzame do hrubého čreva,
ktoré sa začína v pravej dolnej časti brušnej dutiny.
Do hrubého čreva presúvame nestráviteľné zvyšky z tenkého čreva.

Nestráviteľné zvyšky Kristovho tela sformujeme do stolice,
obalíme ich hlienom a cez konečník
posúvame k análnemu otvoru.

► Prolegomena k súčasnej mladej slovenskej literatúre

Najexponovanejšími slovami, ktorými tvorcovia dnešnej mladej literatúry prezentujú svoju prácu verejnosti, sú experiment, nekonvenčnosť a alternatíva.

Stali sa emblémami viacerých individuálnych aj kolektívnych projektov, nezaobídu sa bez nich prezentácie a čítačky, s ich pomocou sa profilujú časopisy, festivaly a občianske združenia.

No istou dobovou inováciou je rýchlo postupujúce estetické vyprázdňovanie týchto pojmov, ich vecná redukcia na marketingovú nálepku.

Proklamovaný experiment dnes tvorí hlavný prúd, konvenciou je hlasné ohlasovanie nekonvenčnosti.

Nenápadné debuty Radoslava Tomáša, Veroniky Dianiškovej, Petra Staríčka, Joea Palaščáka, Kataríny Džunkovej, Martina Dzúra a Jána Púčka v tomto zmysle paradoxne pôsobia ako najvýraznejšie experimenty mladej literatúry posledného obdobia.

Títo autori sa totiž pokúšajú preveriť aktuálnu platnosť vo svojej generácii nepopulárnych, parodizovaných a vytesnených hodnôt.

Najexponovanejšími slovami, ktorými tvorcovia dnešnej mladej literatúry prezentujú svoju prácu verejnosti, sú tradícia, konzervativizmus a spiritualita.

Stali sa emblémami viacerých individuálnych
aj kolektívnych projektov,
nezaobídu sa bez nich prezentácie a čítačky,
s ich pomocou sa profilujú časopisy,
festivaly a občianske združenia.

No istou dobovou inováciou je rýchlo postupujúce
estetické vyprázdňovanie týchto pojmov,
ich vecná redukcia na marketingovú nálepku.

Proklamovaná tradícia dnes tvorí experiment,
nekonvenčnosťou je hlasné ohlasovanie konzervativizmu.

► rodovo orientovana kritika

*11. januára 2014 o 10:58
rebro o farkasovej proze na rube platna*

*23. januára 2014 o 15:50
rebro o novej bodnarovej*

*13. februára 2014 o 10:33
farkasova o bodnarovej*

*[https://www.facebook.com/pages/Glosol
%C3%A1lia/292155237488530?fref=ts](https://www.facebook.com/pages/Glosol%C3%A1lia/292155237488530?fref=ts)*

I.

rebro o farkasovej
farkasova o rebrovi

II.

rebro o bodnarovej
farkasova o bodnarovej

III.

farkasova o maliti
maliti o farkasovej

IV.

farkasova o prihodovej
prihodova o farkasovej

V.

haugova o podrackej
podracka o haugovej

VI.

haugova o sikulovej
sikulova o haugovej

VII.

haugova o ferencuhovej
rebro o ferencuhovej

VIII.

haugova o kucbelovej
rebro o kucbelovej

IX.

rebro o haugovej

► **Vzájomne prospešné spolužitie
2 al. viacerých druhov organizmov**

Tipsport extraliga

Tipos extraliga

Corgoň liga

Bažant Pohoda

Kozel Žákovic Open

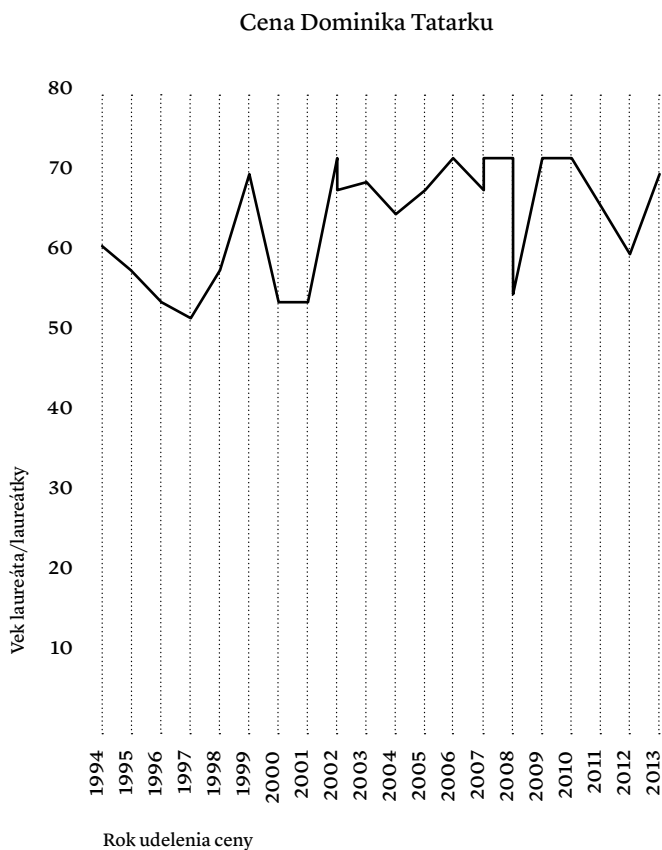
Bratislavské Jazzové Dni Slovenská sporiteľňa

Anasoft litera

Poviedka Asseco solutions

Tesco Stores Ars Poetica

► Starostlivosť o seniorov

► More than Slovak Poetry

Struggling young writer Callie Cyprus
sucks and fucks hard cock

Bibi Noel fucks
after English literature

Asian slut recits poem
as she gets fucked hard by asian guy

Busty teen toying her pussy
while reading a novel

College librarian Romi Rain
wants to collect more than just books

Nyx gets more
than just a poetry reading

► Kindergarten

22. augusta 2012 o 15.41

Z knihy Janka Púčka Kameň v kameni

31. októbra 2012 o 22.21

recenzia na knižku Janka Púčka v .týždni

12. novembra 2012 o 18.20

Autorské čítanie Janka Púčka 8. decembra o 18.00
v Lučenci!!

17. novembra 2012 o 9.37

Recenzia na knižku Janka Púčka Kameň v kameni
od Veroniky Dianiškovej, uverejnená v Knižnej revue

14. septembra 2013 o 10.25

Do konca roka ešte vyjde Fragment 4/2013, nová kniha
Duška Duška, Janka Púčka a Janka Litváka.

28. októbra 2013 o 8.55

Už vyšla knižka Janka Púčka a tento týždeň by mala
byť na svete aj kniha Dušana Duška. Dokončujeme
Fragment č. 4 a chystáme sa na knihu Janka Litváka.
A potom ďalšie a ďalšie a ďalšie...

<https://www.facebook.com/casopisfragment>

► Čierna kronika

Ján Zambor vo Vranove nad Topľou
(28. 09. 2009)

Veronika Šikulová v Káhire
(27. 01. 2010)

Pavol Rankov v Európskom dome v Berlíne
(03. 06. 2010)

Erik Ondrejčíčka v kaviarni FRA
(27. 09. 2011)

Erik Jakub Groch a Rudolf Jurolek v Stuttgarte
(27. 06. 2012)

Míla Haugová medzi levickými gymnazistami
(30. 11. 2012)

Martin Solotruk v Londýne
(18. 12. 2012)

Víto Staviarsky medzi ukrajinskými Slovákmi
(25. 11. 2013)

Peter Krištúfek v Pekingu
(12. 03. 2014)

Lubomír Feldek v Trnave
(03. 04. 2014)

Ján Buzássy a Ján Štrasser na besede
so senickými gymnazistami
(11. 04. 2014)

<http://www.litcentrum.sk/aktuality>

► Slovenská poézia 2012: víťazstvá a prehry (hommage à Mirka Ábelová)

Je čas sumarizovať.

Takže: 2012 – veľa čítačiek

(Avion, Prešov, Veľký Krtíš, Petržalka,
Piešťany – sám veľký Rytmus s Egom došli,
Prievidza, Malá scéna v BA, Trnava,
Ars Poetica a KC Dunaj, Siete, Levice,
Praha – Slovenský Inštitút
a Praha Knihovna Václava Havla,
Slovinsko a Maďarsko

a nevyhranie poetického turnaja,
Rača, Pezinok, Bibliotéka, Kafe Scherz,
Martin, YMCA, Klub u Draka,
a ďalšie na ktoré som už asi aj pozabúdala :))

a Slová_FM s Jurajom Kušnierikom,
ráno na FMku, článok v –týždni,
rozhovor v book.review, Inspire,
v Bratislavskej televízii s Heňou, Korzár,
moje básne recitovali mladí herci z VŠMU,
Kniha roka Martinus,
rozhovor v nešťastnom Orlovi tatranskom,
rozhovor na Devíne,

menší šok pre literárnu komunitu na SVK –
víťazstvo v súťaži Básne 2012
Pán A a.k.a Rado Bielený, ide Ti karta,
zborník a vianočné trhy s autogramiádou
na ktorú naozaj došli ľudia :))

nové a nové básne,
občas nervy z ľudí, kritikov, kreténov, básnikov a zmrdov,
niekedy aj v jednej osobe,
no napriek všetkému parádny rok plný všetkého,
čo v ňom má byť :)

(článok bol uverejnený v pravidelnej kritickej prílohe
Knížnej revue)

<https://www.facebook.com/mirka.abelova>

► **Predseda**

Staronový predseda SC PEN Gustáv Murín. Foto: archív

Zľava L. Ballek, M. Huptych, V. Skalský, G. Murín a M. Ryšavý.
Foto: Peter Procházka

Hore jubilant Ján Buzássy a G. Murín. Foto: P. Procházka

Čerstvý „nobelovec“ Mario Vargas Llosa a Gustáv Murín,
Mexico City, 1996. Foto: archív autora

Bled, zľava G. Murín, prezident PEN International John
Ralston Saul, slovinský spisovateľ Andrej Blatnik a Jozef
Banáš. Foto: archív predsedu

Bled, zľava slovinský spisovateľ Igor Štamperle, J. Banáš,
G. Murín a viceprezident Slovinského PEN centra Ivo Frbežar.
Foto: archív predsedu

V Srbskom PENE, zľava Gojko Božović, Neda Bobić, Vladislav
Bajac, J. Šebesta, G. Murín, F. Palonder a V. Jablonický.
Foto: archív predsedu

Ireney Baláž preberá od G. Murína diplom čestného člena
SC PEN. Foto: Peter Procházka

Mária Bátorová s diplomom čestného člena SC PEN a Gustáv
Murín. Foto: Peter Procházka

Kremnické gagy. Zľava R. Piško, G. Murín a J. Banáš.
Foto: archív predsedu

J. Banáš a G. Murín s čitateľmi v kníhkupectve Bene Libri
v Revúcej. Foto: archív predsedu

Naša misia v Kanade. Zľava F. Palonder, G. Murín
a V. Jablonický. Foto: archív predsedu

Veľvyslanectvo SR v Kanade. Zľava V. Jablonický, riaditeľ
Slovak House Pavol Džáčko, veľvyslanec SR Milan Kollár,
G. Murín, F. Palonder. Foto: archív

Stará Pazova. Riaditeľ knižnice Ratko Colaković,
V. Jablonický, G. Murín, J. Šebesta a F. Palonder.
Foto: archív predsedu

Srbsko. Zlava V. Jablonický, J. Šebesta, riaditeľka Ústavu pre kultúru Vojvodinských Slovákov Milina Sklabinski, G. Murín a F. Palonder. Foto: archív

Tokio. Prezident PEN International John Ralston Saul
v rozhovore s G. Murínom. Foto: archív predsedu

Gustáv Murín pri prejave na Kongrese PEN International
v Tokiu. Foto: archív predsedu

Účastníci konferencie pri príležitosti 20. výročia SC PEN
v Budmericiach. Sediaci zlava Radoslav Tomáš, Zuzana
Grochálová, Eva Bačinská, Gustáv Murín, Martina
Boleková, Ivana Čerňanová, Július Balco. Stojaci zlava
Immanuel Mífsud, Christos Chrissopoulos, Zvonko
Maković, Vladislav Bajac, Mihajlo Pantić, Peter Starček,
Niki Marangou, Vladimír Skalský, Nadežda Čačinovič,
Lucia Gecelovská, Zuzana Šeligová, Andrej Šeliga, Jano Cíger
a Miloš Ondrušek. Foto: archív predsedu

Konferencia 20. výročie SC PEN. Sprava predsedníčka
Chorvátskeho PEN centra Nadežda Čačinovič, JE veľvyslanec
Danko Prokić a Gustav Murín. Foto: Peter Procházka

G. Murín s kolegami z Maďarského centra PEN, zlava
Zoltán Sumonyi–Papp a János Benyhe, na Blede.
Foto: Peter Procházka

F. Palonder, V. Jablonický a G. Murín v Kanadskom
parlamente v Ottawe. Foto: Peter Procházka

Ladislav Ballek preberá od Gustáva Murína odznak SC PEN.
Foto: Peter Procházka

Jubilant Ján Čomaj a Gustáv Murín. Foto: Peter Procházka

[http://www.scpn.sk/attachments/090_PENOVINY%
20%C4%8D.13%20Marec%202011%20na%20web.pdf](http://www.scpn.sk/attachments/090_PENOVINY%20%C4%8D.13%20Marec%202011%20na%20web.pdf)

► Program fetišizácie

Miloš Tomčík (ed.): Za hlasom srdca a revolúcie
Sborník bojujúcej poézie na počesť 40. výročia založenia KSČ
Bratislava: SVKL, 1961

Ondrej Laciak (ed.): Plamene slobody
Z poézie slovenských revolučných básnikov Janka Kráľa,
Jána Bottu, Sama Chalupku na pamiatku 25. výročia
Slovenského národného povstania
Bratislava: Československý rozhlas,
Martin: Matica slovenská, 1969

Ján Sloboda (ed.): Spevy istoty
Výber z revolučnej poézie slovenských a českých básnikov
vydané k 50. výročiu založenia KSČ
Bratislava: Obzor, 1971

Martin Jančuška (ed.): Pozdrav veľkej zemi
Repertoárový zborník k 50. výročiu založenia ZSSR
(poézia, próza, pásmo)
Bratislava: Živena, 1972

Ondrej Sliacky (ed.): Kytica vďaky
Zborník poézie a prózy k 30. výročiu oslobodenia
Československa Sovietskou armádou
Bratislava: LITA, 1974

Lubomír Feldek (ed.): Šesťdesiat
60 básní 60 sovietskych básnikov vydal na počesť
60. výročia VOSR Slovenský spisovateľ
Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1977

Juraj Pado (ed.): A prehovoril ľud
Zborník poézie východoslovenských a severočeských
autorov venovaný 30. výročiu Víťazného februára
Košice: Východoslovenské vydavateľstvo, 1978

Ján Donoval (ed.): Ohníky tvojich rubínových hviezd
Zborník slovenskej poézie a prózy k 60. výročiu vzniku KSČ
Bratislava: LITA, 1981

Viliam Marčok (ed.): Vatra v srdci i erbe
Zborník poézie k 40. výročiu Slovenského
národného povstania
Bratislava: Tatran, 1984

Karol Rosenbaum (ed.): Tá streda v strede dní
Antológia slovenskej literatúry k 70. výročiu VOSR
Bratislava: Smena, 1987

Mária Modrovich, Peter Šulej (eds.): Prebúdzanie
sedmospáčov
Antológia súčasnej poézie a prózy k 25. výročiu
Nežnej revolúcie
Bratislava: Vlna/Drewo a srd, 2014

► Odkaz 17. novembra 1989¹

Stanica	Maximálna denná teplota (°C)	Minimálna denná teplota (°C)	Maximálna rýchlosť vetra (km/h)	Maximálne nárazy vetra (km/h)	Celkový úhrn zrážok za deň (mm)	Výška snehu (cm)	Hlásená meteorologická udalosť
Bratislava – Letisko	5	-6	11,2	n/a	0	n/a	—
Chopok	-6,1	-14,8	32,6	n/a	0	11	hmla
Dudince	5,6	-7,7	5,5	n/a	0	n/a	—
Hurbanovo	4,4	-5,5	5,5	n/a	0	n/a	—
Kamenica nad Cirochou	-0,3	-4,2	16,4	n/a	0,5	4,1	—
Košice	1,7	-4,6	16,4	n/a	0	n/a	—
Liesek	-5,2	-11,5	8,1	n/a	1	7,9	—
Lomnický štít	-7,2	-19	35,4	65,2	1	45,4	—
Lučenec	4,7	-5,5	2,7	n/a	0	n/a	—
Milhostov	1,2	-2,8	19	n/a	0	n/a	—
Nitra	4	-4,4	10,9	n/a	0	n/a	—
Piešťany	3,5	-4,6	8,1	n/a	0	n/a	—
Poprad / Tatry	-1	-9	11,2	n/a	0	n/a	—
Prievidza	4,5	-3,7	8,1	n/a	0	n/a	—
Sliac	4,3	-7,5	8,1	n/a	0	n/a	—
Štrbské pleso	-2,7	-11	5,5	n/a	0,3	16,2	—
Stropkov / Tisinec	-0,6	-5,9	16,4	n/a	0	6,2	—
Telgárt	4,9	-8	16,4	n/a	0	n/a	—
Žilina / Hričov	3	-5,1	8,1	n/a	0	n/a	—

Freemeteo.com

- 1 Uverejnené In Mária Modrovich, Peter Šulej (eds.): Prebúdzanie sedmospáčov: Antológia súčasnej poézie a prózy k 25. výročiu Nežnej revolúcie. Bratislava: Vlna / Drewo a srd, 2014.

► Berieme si späť svoju literatúru

17. novembra uplynie 25 rokov od chvíle, keď sme chceli čítať slušnejšiu a lepšiu literatúru. 17. novembra bude 25 rokov klamstiev, rozkrádania spoločného majetku, vzniku literárnych záujmových skupín, literárnej oligarchie a bujnejšej korupcie. Spoločne povieme DOSŤ! Spoločne sa postavíme arogancii literárnych inštitúcií a slovenským spisovateľom!

Vyzývame učiteľov, študentov, čitateľov, živnostníkov, zamestnaných, nezamestnaných, všetkých, ktorí boli posledných 25 rokov klamaní a okrádani literárnou elitou spolu s literárnou oligarchiou z knižných vydavateľstiev, literárnych inštitúcií a spisovateľských organizácií.

Požiadavky

v zmysle čl. 32 ústavy SR vyslovujeme predstaviteľom slovenskej literatúry, ako aj ministrom kultúry SR nedôveru a z uvedeného dôvodu TRVÁME na okamžitom:

1. rozpustení všetkých literárnych inštitúcií
2. zastavení aktivít proti literatúre
3. audite literárnych grantov
4. precíznej regulácii strategických literárnych odvetví
5. zabezpečení kultúrnej a umeleckej nezávislosti
6. potrestaní vinníkov

Odôvodnenie

1. Trváme na rozpustení všetkých literárnych inštitúcií, keďže posúvajú literatúru do nepredstaviteľnej kultúrnej a morálnej katastrofy, žiadame rozpustenie Literárneho informačného centra a odstúpenie ministra kultúry.
2. Požadujeme okamžité zrušenie všetkých aktivít namierených proti literatúre.

3. Požadujeme audit literárnych grantov, pretože slúžili súkromným záujmom, a nie v prospech všetkých občanov.
4. Požadujeme obnovenie verejnej kontroly strategických odvetví, ktoré sú dôležité pre literatúru: vzdelávanie, veda a výskum, vydávanie kníh, knižná distribúcia, predaj kníh a združovanie spisovateľov.
5. Okamžité spustenie procesov, vymenovanie expertného ministra kultúry, sfunkčnenie referenda, nový zákon o poskytovaní dotácií atď., smerujúce k zabezpečeniu kultúrnej a umeleckej nezávislosti, k zabezpečeniu podpory slovenskej literatúry + k vymaneniu sa z područia ministerských úradníkov.
6. Vyvodenie trestnej, politickej a morálnej zodpovednosti voči vinníkom, ktorí okradli, ožobráčili, zdevastovali, zničili a rozpredali Našu literatúru za posledných 25 rokov!

<https://www.facebook.com/events/121550747995981/>

► Stop netransparentným dotáciám na kultúru

Pre vytvorenie transparentnejšieho a odbornejšieho systému hodnotenia projektov uchádzajúcich sa o podporu v dotačnom systéme Ministerstva kultúry Slovenskej republiky navrhujeme nasledujúce pravidlá výberu členov jednotlivých dotačných komisií. Reagujeme tak na súčasnú neutešenú situáciu, keď svojich zástupcov v komisiách majú len niektoré projekty.

Členmi dotačnej komisie musia byť výlučne:

- a) všetci autori kníh uchádzajúcich sa o dotáciu
- b) všetci prekladatelia kníh uchádzajúcich sa o dotáciu
- c) zástupcovia všetkých časopisov uchádzajúcich sa o dotáciu
- d) členovia všetkých spisovateľských organizácií žiadajúcich o dotáciu

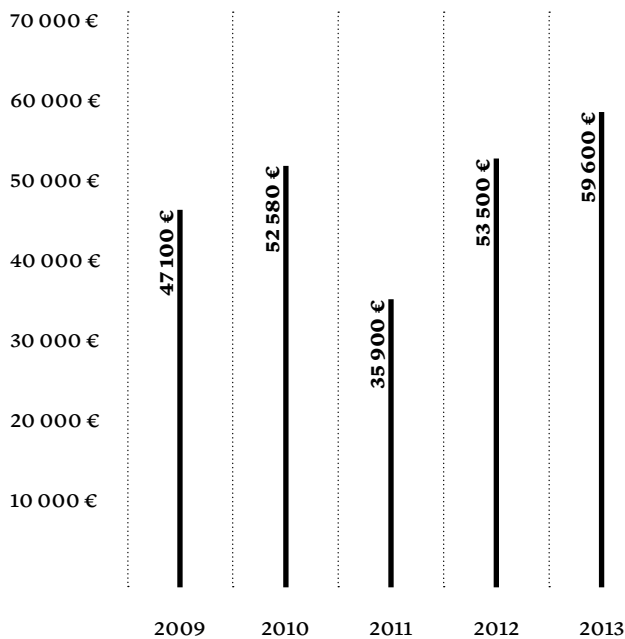
Členovia komisie, ktorí sa nepodieľajú na realizácii projektu uchádzajúceho sa o dotáciu, musia opustiť miestnosť, v ktorej sa uskutočňuje rokovanie komisie. Nesmú sa zúčastniť bodovania projektu, ani hlasovania o ňom. Sme presvedčení, že kvalitu projektu vedia kompetentne posúdiť výlučne jeho autori.

Erik Ondrejička, básnik

Ján Zambor, básnik, prekladateľ a literárny vedec

► Poetry's not dead

Dotácie na vydanie pôvodnej slovenskej
a prekladovej poézie

Dotačný program Ministerstva kultúry
Slovenskej republiky 4 Umenie

► Ekonomická cenzúra

Vďaka ekonomickej cenzúre vydá Mila Haugová len jednu knihu ročne

Vďaka ekonomickej cenzúre sa Literárny týždenník zmenil na Literárny (dvoj)týždenník

Vďaka ekonomickej cenzúre slovenské nezávislé vydavateľstvá vydajú len časť svojho edičného plánu a vytunelujú menej peňazí zo štátneho rozpočtu

Jestvuje efektívnejší ekonomický nástroj na skvalitnenie slovenskej literatúry?

► **Ktosi je za dverami** **(z činnosti Literárneho fondu)**

2008

Zatiaľ čo Červeňák Hochel Kseňák a Leikert
rozhodovali o Bobovej knihe
Bob bol za dverami

Zatiaľ čo Bob Hochel Kseňák a Leikert
rozhodovali o Červeňákovej knihe
Červeňák bol za dverami

Zatiaľ čo Bob Červeňák Kseňák a Leikert
rozhodovali o Hochelovej knihe
Hochel bol za dverami

Zatiaľ čo Bob Červeňák Hochel a Leikert
rozhodovali o Kseňákovej knihe
Kseňák bol za dverami

Zatiaľ čo Bob Červeňák Hochel a Kseňák
rozhodovali o Leikertovej knihe
Leikert bol za dverami

2009

Zatiaľ čo Janík Leikert a Ondrejčka
rozhodovali o Hochelovej knihe
Hochel bol za dverami

Zatiaľ čo Hochel Leikert a Ondrejčka
rozhodovali o Janíkovej knihe
Janík bol za dverami

Zatiaľ čo Hochel Janík a Ondrejčka
rozhodovali o Leikertovej knihe
Leikert bol za dverami

Zatiaľ čo Hochel Janík a Leikert
rozhodovali o Ondrejičkovej knihe
Ondrejička bol za dverami

2010

Iste bol niekto za dverami

2011

Zatiaľ čo Hochel
rozhodoval o Brendzovej knihe
Brendza bol za dverami

Zatiaľ čo Brendza
rozhodoval o Hochelovej knihe
Hochel bol za dverami

2012

Nikto nebol za dverami

2013

Zatiaľ čo Halášová a Hochel
rozhodovali o Balcovej knihe
Balco bol za dverami

Zatiaľ čo Balco a Hochel
rozhodovali o Halásovej knihe
Halášová bola za dverami

Zatiaľ čo Balco a Halášová
rozhodovali o Hochelovej knihe
Hochel bol za dverami

► Medzinárodný program

<http://www.sme.sk/c/7058312/harabin-bude-skolit-cinanov-ako-reformovat-justiciu.html>

Harabin bude školiť Číňanov,
ako reformovať justíciu

Kušnierik
ako písať fundované recenzie

Brendza
ako viesť rešpektovaný časopis pre mladú literatúru

Krištúfek
ako znášať kritiku

Pastier
ako publikovať progresívnych autorov

Šikulová
ako neprotežovať rodinu

Rankov
ako čestne pridelovať granty

Haugová
ako eliminovať grafomániu

a Solotruk
ako transparentne vydávať knihy

► Kurzový lístok

	Kurz
Víto Staviarsky nenapíše provinčnú melodrámu	6,5
Agda Bavi Pain nevymyslí prvoplánovú slovnú hračku	7
Oleg Pastier nezostaví ďalšiu paberkovú knihu	10
Derek Rebro napíše kritickú recenziu na zbierku ženskej autorky	12
Romboid uverejní invenčnú poéziu alebo prózu	13
V Knižnej revue vyjde kritická recenzia	17
Súťaž Medziriadky vyhrá autor/autorka bez osobných väzieb na členov poroty	18
Cenu Ivana Kraska dostane talentovaný autor/autorka	20
Cenu Dominika Tatarku dostane autor/autorka strednej generácie	22
Braňo Hochel nedostane štipendium Literárneho fondu	25
Enter nedostane dotáciu Ministerstva kultúry SR	28
Artforum vydá kvalitnú knihu slovenského autora/autorky	35
F. R. & G. nevydá lyrický gýč	45
Mile Haugovej nevyjde v tomto roku básnická zbierka	50
Ars Poetica vydá knihu	60

► Implikácia

A: Michal Rehúš publikoval svoje básne v časopise Dotyky, hoci predtým Dotykom vyčítal slabú kvalitu a neprímerané financovanie

B: Michal Rehúš žiadal dotáciu z ministerstva kultúry, aj keď prv kritizoval fungovanie dotačného systému

C: Michal Rehúš vydal zbierku básní vo vydavateľstve Ars Poetica napriek tomu, že skôr Ars Poeticu napadol za podozrivú vydavateľskú činnosť

D: Michal Rehúš prihlásil svoju zbierku na Cenu Ivana Kraska, hoci pôvodne spochybňoval aktivity Literárneho fondu

E: Michal Rehúš nominoval svoju zbierku do ankety Kniha roka, aj keď predtým takúto seba propagáciu odsudzoval

Dané výroky implikujú,
že Michal Rehúš je štandardný slovenský spisovateľ

2

POETIKA HOAXU

Od: Literárny fond litfond@centrum.sk

Dátum: 21. Júna 2012 10:25

Predmet: Tlačová správa: Cena Ivana Kraska mení svoj názov

Dobrý deň,

v prílohe posielame tlačovú správu.

LF

Cena Ivana Kraska mení svoj názov

Čestná literárna Cena Ivana Kraska, ktorú udeľuje Literárny fond od roku 1955 debutujúcim autorom, mení svoj názov. Nový názov ocenenia bude Cena Martina Dzúra. Literárny fond svoje rozhodnutie odôvodňuje objavom novej básnickej osobnosti, ktorej význam pre slovenskú literatúru prekračuje všetky doterajšie básnické počiny, vrátane diela Ivana Kraska. Martin Dzúr získal za svoju prvotinu Dekonstrukcia podľa času (Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov) Cenu Ivana Kraska za rok 2011. O udelení ceny rozhodla odborná porota v zložení Mgr. Veronika Rácová, Mgr. Ľubica Suballyová, PhD., a Mgr. art. Emil Holečka.

Martin Dzúr svoje ocenenie prijal s vďakou a pokorou: „Ďakujem, ocenenie si vážim o to viac, že za posledných päť rokov bola Cena I. Kraska udelená len raz. A zbierka poézie ju dostala len raz za posledných deväť rokov, v roku 2006. O to viac si vážim, že moja zbierka sa zaradila na zoznam k takým titulom ako Rúfusove Až dozrieme, Váľkove Dotyky, Feldekov Jediný slaný domov, Mihalkovičova Lútosť či Ondrušov Šialený mesiac a k 21 ďalším zbierkam básní oceneným touto cenou v minulosti. Poézia všetkých týchto autorov obstála v čase, a aj preto ma toto ocenenie inšpiruje k ďalšej tvorbe.“

Martin Dzúr (1981) sa narodil a žije v Lučenci. Vyštudoval slovenský jazyk a literatúru na FiF UK v Bratislave a získal ocenenia na viacerých literárnych súťažiach (O cenu Pavla Straussa, Novomeského Nitra, Akademický Prešov, Krídla Ivana Laučíka, Literárna Senica L. Novomeského a ďalšie). Píše poéziu aj prózu a zbierka Dekonstrukcia podľa času je jeho debutom. Knižka prináša takmer 70 zreých básnických textov hľadajúcich odpovede na vzťahové, existenciálne či sociálne otázky, ktoré sú systematicky usporiadané do šiestich cyklov. Jednotlivé cykly sú pritom stmelené nielen tematicky, ale rozohrávajú sa v nich dokonca drobné epické príbehy mapujúce životné úseky lyrického subjektu. V mnohých básňach sa zrkadlí autorova znalosť slovenskej poézie a literatúry, ktorú vyštudoval, a tak v nich môžeme nájsť väzby a odkazy na iné slovenské literárne texty. Autor dobre zvláda básnické remeslo, pričom autorove literárnoteoretické zázemie

potvrdzujú aj viaceré básnické texty vytvorené viazaným veršom, ba dokazuje to tiež cyklus alexandrínskych sonetov. V debute však môžeme nájsť aj voľnoveršové básnické texty, v ktorých možno objaviť hru viacvýznamovosti, aktívnu prácu s veršovým presahom či detailné narábanie s lexikálnymi významami slov. Aj po viacerých prečítaniach je tak možné v básni nájsť stále niečo nové. Zároveň však ostávajú interpretačne prístupné akémukoľvek čitateľovi.

Kvalitu Dzürových básní potvrdzuje aj výlučne kladné prijatie literárnou kritikou. Básnik Miroslav Brück o Dzürovej zbierke napísal: „Nezostáva len pri vyhranenom odmietaní spoločenských deformácií, ale súčasne predstavuje svoje pohľady, zámery a východiská. Očistná cesta osobných objavov bola vždy doménou vidiacich. S prehľadom ovláda aj remeselnú zložku básnictva, dokáže vypočítať voľný verš a nerezignuje ani na viazaný. Cyklus alexandrínskych sonetov má v jeho podaní nezameniteľnú atmosféru a pôvab.“ (BRÜCK, M.: Rozochvieva a znepokojuje. In: Knižná revue, XXI, 2011, č. 24, s. 5). Dzürov básnický počin oceňuje aj poetka a laureátka Ceny Ivana Kraska za rok 1976 Hana Košková: „Sprítomňovanie ľudského údely, vzťahu ku krajine, k žene, k udalostiam oživuje autor originálnou obraznosťou a vzácnu schopnosťou vyhmetať pulz v tajomstve.“ (KOŠKOVÁ, H.: Sprítomňovanie údely. In: Literárny (dvoj)tyždenník, XXV, 2011, č. 1 – 2, s. 12). Rovnako pozitívne ohodnotil Dzürov debut novinár a publicista Miloš Drastich: „Jeho básnické cítenie a videnie svedčí o zrelosti tvorcu, skúseného, ale citlivého a vnímavého poeta.“ (DRASTICH, M.: V pokušení veršov. In: Literárny (dvoj)tyždenník, XXV, 2011, č. 41 – 42, s. 13).

Uvedené skutočnosti potvrdzujú, že zmena názvu je odôvodneným a správnym krokom. Literárny fond si zároveň od tohto rozhodnutia sľubuje priblíženie súčasnej literatúry mladým autorom a čitateľom. So zmenou názvu Ceny Ivana Kraska sa nemenia jej pravidlá, ktoré zostávajú v pôvodnom znení. Štatút Ceny Martina Džúra schválil výbor Sekcie pre pôvodnú literatúru dňa 20. 6. 2012 a platnosť nadobúda dňom 1. 1. 2013.

Od: „kultura“ <redakcia@kultura-fb.sk>

Komu: „Literárny fond“ <litfond@centrum.sk>

Dátum: 21.06.2012 11:29

Predmet: Re: Tlačová správa: Cena Ivana Kraska mení svoj názov

Pozdravujem Literárny fond, ktorý sa týmto definitívne pominul na rozume.

Česť práci!

Teodor Križka

Upozornenie²

21. Jún 2012

Upozorňujeme tlačové i elektronické médiá, aby ignorovali informácie prichádzajúce elektronickou poštou z adresy Literárny fond, litfond@centrum.sk. E-mailová adresa bola zriadená na doméne centrum.sk bez vedomia Literárneho fondu a informácie, ktoré sa prostredníctvom nej šíria sú zavádzajúce. Zneužitie mena Literárneho fondu je trestné a voči zriaďovateľovi adresy a vlastníkovi domény budú vyvodené dôsledky podľa platných právnych noriem.

2 Upozornenie bolo zverejnené na stránke Literárneho fondu.

Od: PhDr. Anna Bédiová

Dátum: 22. júna 2012 10:16

Predmet: Dôležité upozornenie

Komu: „Andrejčáková, Eva“, Rumanovská Alena, abelova@rozhlas.sk, andrea.stenclova@stv.sk, andrea.benova@stv.sk, anna@slovenskyspisovatel.sk, akeniz@stonline.sk, Adam Bzoch, Anna Valcerová, Andrea Kinlovičová, Domeova, antonbal@inmail.sk, adriana.sabolova@upjs.sk, Boris Brendza, barborak@rozhlas.sk, bothova@rozhlas.sk, Panáková Beáta, bizikova@litcentrum.sk, borivoj.medelsky@staremesto.sk, Biba Bohinska, bandimeszaros@azet.sk, Radovan Brenkus, Stano Bebjak, Beáta Takáčová, mirka brezovska, bratovci@mail.t-com.sk, EvaBerlinova, „Csanda, Gábor“, KarolChmel, ciferska@bibiana.sk, Cvikova Jana, martina cernakova, „Cakanek Jan Mgr.“, domred@tasr.sk, direrr@ta3.com, dotyky@stonline.sk, DeziderKukul, dramaturgia@literarnyklub.sk, daniela.humajova@lic.sk, Dobrota Pucherova, „PhDr. Hroncova-Faklova“, Derek Rebro, Eva Mladekova, Eva Palkovicova, Erika Kostova, emil.holecka@prezident.gov.sk, Elena Hidvéghyová-Yung, Erik Jakub Groch, evita@evitapress.sk, fercakova@slovart.sk, görözdi judit, Gabriela Magová, glocko, Gustav Murin, hochel@fphil.uniba.sk, hirek@stv.sk, hizsnyai@chello.sk, Holková Jana, „Péter H. Nagy“, ivica.rutt kayova@rozhlas.sk, irodalmiszemle@magyarok.ma, Irodalmi Szemle, info@scpen.sk, info@molody-rusyny.sk, Ivka Dzundova, Jachymová Ivana, Igor Hochel, Ivan Jackanin, Igor Trinks, Ivana Dobrakovova, „Mgr. art. Pavol Janik, PhD.“, Jozef Leikert, jitkaroznova@centrum.sk, joj@joj.sk, jaroslav.reznik@tasr.sk, Jaroslav Džoganík, jvilik@voila.fr, jan.smihula@stv.sk, Jan Litvak, jsebesta@chello.sk, Juranova Jana, Kvetoslava Koporova, kupky@condornet.sk, Ottová Katarína, krevue@litcentrum.sk, krejca@markiza.sk, kuzmovaj, kuzmovaj@pobox.sk, „Mgr.JankaMudriková-KysuckáknižnicaČadca“, kbenyovszky@ukf.sk, Niznikova Lucia, letovancova@sita.sk, lydia.kokavcova@stv.sk, lacza.t@rozhlas.sk, ludmila.garjanska@rozhlas.sk, LavríkSilvester, Literárny týždenník Literárny týždenník, Lilium Aurum, lipovsky@slovart.sk, marian.levkanic@rozhlas.sk, Mila Haugova, machaj@rozhlas.sk, marta.gajdosikova@stv.sk, marian.kollar@tasr.sk, mkrno@pravda.sk, milanium.press@gmail.com, martin.solotruk@arspoetica.sk, michal@artforum.sk, noviny@joj.sk, Olga Ruppeldtova, Otakar Korinek,

prservis@sita.sk, veronika sikulova, paulovcinova@markiza.sk,
riaditel@litcentrum.sk, riaditel@televiziacentrum.sk,
regionyba@stv.sk, rectorovicova@markiza.sk,
redakcia@kultura-fb.sk, Roman Michelko,
radoslav.matejov@litcentrum.sk, Rak,
Revue svetovej literatury, redakcia@ikar.sk,
radanahromnikova@snd.sk, slovenskepohlady@matica.sk,
slovenskepohladyba@matica.sk, studna.ln@gmail.
com, Sikulova Anna, szig@kalligram.sk, Šéfredaktor,
Divadlo Bezdomova, vysielanie@radioviva.sk, VLNA,
zaicova@sloart.sk, Albert Marenčin, Alexej Fulmek,
Andrea Dvorská, BAUM, Drewo a srd, edicne, EURÓPA, JUGA,
Kveta Dašková, LÚČ, Michal Vaško, MilaniuM@stonline.sk,
Mladé letá, Motýľ, PECTUS, Petrus, prospero, Radovan Brenkus,
Remedium, Sloart, SPN, Studňa, VSSS, „Vyd. Aktuell“,
„vyd. Slovenský spisovateľ“, vydavatelstvo@kalligram.sk

Vážení priatelia a priaznivci Literárneho fondu,

prosíme Vás, aby ste ignorovali informácie prichádzajúce
elektronickou poštou z adresy Literárny fond, litfond@
centrum.sk.

E-mailová adresa bola zriadená na doméne centrum.sk
bez vedomia Literárneho fondu a informácie, ktoré sa
prostredníctvom nej šíria sú zavádzajúce. Zneužitie mena
Literárneho fondu je trestné a voči zriaďovateľovi adresy
a vlastníkovi domény vyvodíme dôsledky podľa platných
právných noriem.

S priateľským pozdravom

JUDr. Ladislav Serdahély

riaditeľ

Hochel a Brendza vrátia tvorivé štipendiá³

Členovia výboru Sekcie pre pôvodnú literatúru Literárneho fondu Branislav Hochel a Boris Brendza, ktorí zároveň dostali tvorivé štipendiá prisudzované týmto výborom, sa rozhodli vrátiť udelenú finančnú podporu. Svoje rozhodnutie odôvodnili tým, že si dodatočne uvedomili neetickosť svojho konania.

Literárny fond je národnokultúrna verejnoprávna inštitúcia, ktorá podporuje vznik nových diel z oblasti slovesnej, divadelnej, rozhlasovej, televíznej a filmovej kultúry. Fond každý rok prostredníctvom výborov siedmich špecializovaných sekcií udeľuje rozličné typy finančných podpôr. Podľa výročnej správy za rok 2011 udelil výbor Sekcie pre pôvodnú literatúru tvorivé štipendium aj dvom svojim členom: Branislavovi Hochelovi a Borisovi Brendzovi. Hochel získal štvormesačné tvorivé štipendium na napísanie knihy Eseje (a iné kratochvíle) a Brendza rovnakú podporu na knihu Kyvadlo. Brendza uviedol, že v čase rozhodovania o svojej žiadosti v komisii nesedel: „Vtedy ste mimo, tak neviete, ako rozhodujú. Tak nemusia vám to štipendium prideliť,“ povedal Brendza Slovenskému rozhlasu.

Odborná verejnosť však upozorňuje, že ide o jednoznačný konflikt záujmov. To si dodatočne uvedomili aj obaja členovia výboru a zároveň poberatelia tvorivého štipendia. Branislav Hochel (1951) je spisovateľ, literárny vedec, translatológ a prekladateľ. Učí na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a od roku 2001 je šéfredaktorom Revue aktuálnej kultúry RAK. Je autorom niekoľkých básnických zbierok, knihy poviedok a odborných publikácií. Boris Brendza (1979) je od roku 2000 šéfredaktorom časopisu pre mladú literatúru a umenie Dotyky. Vydal tri zbierky básní a ako porotca sa pravidelne zúčastňuje na súťažiach pre mladých debutujúcich básnikov a prozaikov.

Rozhodnutie Branislava Hochela a Borisa Brendzu vrátiť tvorivé štipendiá udelené v rozpore s etikou možno považovať za pozitívny signál nielen do budúcnosti, ale aj do minulosti. Samoudelovanie tvorivých štipendií členom výboru Sekcie pre pôvodnú literatúru je totiž dlhodobý jav. Takto sa v minulosti dostali k tvorivým

štípenidiám aj niekdajší členovia výboru, ako napríklad Jozef Bob, Andrej Červeňák, Mikuláš Kseňák, Jozef Leikert, Pavol Janík, Erik Ondrejička a ďalší. Dočkáme sa od nich rovnakej sebareflexie ako v prípade Hochela a Brendzu?

Vyjde v časopise Literárny týždenník č. 25 — 26/2012

- 3 Text bol zverejnený na stránke <http://oliterature.tumblr.com/post/26010925381/hochel-a-brendza-vratia-tvorive-stipendia>

A čo na to?⁴

A čo na to hovoria Brendza a Hochel? vedia o tom?

Mrtúch⁵, 28. 06. 2012, 16:00

4 Reakcia bola zverejnená na stránke
<http://vybrali.sme.sk/diskusie/2017589/>

5 Braňo Hochel

3

**SLOVNÍK
SÚČASNEJ SLOVENSKEJ
SPIRITUÁLNEJ A REFLEXÍVNEJ
LYRIKY**

C

Cvrček: hmyz vydávajúci trením krídel zvuky podobné slabike svr',
cvr', zool. *Gryllus*.

Hladné cvrčky dokážu zničiť úrodu, ale vyhryzú diery aj do oblečenia. Samec samolíbo cvrliká a „ruší“ nočný pokoj, samička zasa nakladie až 300 vajíčok.

Známy cvrlikavý zvuk vydávajú iba samce. Otierajú o seba krídla, ktoré zvierajú asi 45° uhol, a využívajú pri tom cvrčivý ústroj – na každom krídle je drsná plôška (hrebienok) a stvrdnuté miesto (rebro). Práve vďaka treniu týchto ústrojov samčekovia cvrlikajú. Čím je teplota vyššia, tým je cvrčanie rýchlejšie. Niektoré cvrčky sú dokonca také citlivé na teplotu, že sa pri troške skúsenosti dá podľa frekvencie cvrlikania odhadnúť, aká je vysoká. Funguje to aj naopak – podľa teploty sa dá predpokladať počet zacvrčaní, ktoré samček vydá za minútu.

Úsilie získať si priazeň cvrčkov sa objavuje vo veršoch

D. Pastirčáka:

*idem pomaly
aby som sa páčil cvrčkom*

D. Pastirčák: V

D

Dážďovka: dlhý červenkavý červ žijúci v pôde, *zool. Lumbricus*.

Na svete existuje okolo dvetisíc druhov dážďoviek, najväčšie žijú v Južnej Amerike a Austrálii. U nás je najznámejšia dážďovka zemná. Niekedy sa označuje aj ako dážďovka obyčajná. Dorastá do dĺžky 15 cm. Jej telo sa skladá zo 110 až 180 článkov, na začiatku má ústny otvor, potom tráviacu rúru a končí sa análnym otvorom. Telo má svetloružovú farbu, na chrbte s pozdĺžnym hnedočerveným pruhom a so sploštenou zadnou časťou. Dôležitou časťou tela je nápadná zdurenina, opasok. Jeho tvar, poloha a veľkosť sú dôležitými znakmi pri určovaní jednotlivých druhov.

Každá dážďovka má samičie aj samčie pohlavné orgány, ale nie je schopná samooplodnenia. Po párení vylúči slizovitý kokón obsahujúci až 28 vajíčok, z ktorých sa asi o tri týždne vyliahnú malé dážďovky. Pre mnohé živočíchy je dážďovka základom či doplnkom jedálneho lístka.

S dážďovkami sa v prostredí spirituálnej a reflexívnej lyriky spájajú najmä zásadné vedecké a metafyzické otázky, ako dokazuje tvorba R. Juroleka a L. Bendzáka:

A ako sa asi dorozumievajú dážďovky?

R. Jurolek: Putovanie Jakuba z Rána

*ako vyzerá nebo pristúpenej dážďovky
či rozmliaždeného slimáka?*

L. Bendzák: Trošku o reinkarnácii (zb. Vytrvalosť sivej)

Dyslektik: človek postihnutý dyslexiou.

Povedali by ste, že Thomas Edison bol prihlúpy na školu? Alebo že Walt Disney, Nelson Rockefeller či Agatha Christie boli prostáčikovia? Ich učitelia si to mysleli – hoci história ukázala, že nemali pravdu. Dyslexia – porucha čítania – teda nemusí byť prekážkou v dosiahnutí skvelej kariéry.

Niekedy to môže byť práve dyslexia, ktorá dá talentu vyniknúť: americký spisovateľ Richard Ford (autor románu Deň nezávislosti, za ktorý dostal Pulitzerovu cenu) povedal, že práve pomalosť pri čítaní ho naučila vnímať vety ako hudbu. Jeho literárny štýl je poetický, slová plynú ako melódia.

Patologické verbálne prejavy dyslektika vnímané ako osobitá forma poézie možno nájsť v básni J. Palaščáka:

*Malý Majko je hlupáčik,
dyslektik, čo slová používa ako zvolania.
Znie to ako poézia.*

J. Palaščák: Malý Majko (zb. Telo)

E

Exkrement pozri aj **hovno**: výlučok, výkal, najmä nestrávené zvyšky potravy živočíchov, stolica, moč.

Na Slovensku sa ročne vyprodukuje približne 9 167 tis. ton čerstvého maštalného hnoja, na ktorom sa z 85,6 % podieľa hovädzí dobytok; 5,4 % ošípané; 4,6 % ovce a kozy a 4,4 % hydina. Okrem toho z podstielaných systémov ustajnenia odtečie 2 037 tis. ton močovky.

V ustajneniach bez podstielania sa produkuje ročne 3 010 tis. ton hnojovice s podielom 70,5 % od ošípaných; 19,2 % od dobytka a 10,3 % od hydiny. Priamo na lúkach a pasienkoch produkuje dobytok, ovce a kozy približne 1 309 tis. ton exkrementov.

Ak by sa mali zohľadniť všetky ekologické požiadavky, ktoré sa rešpektujú v krajinách Európy, tak potom i napriek poklesu stavov hospodárskych zvierat je značný deficit skladovacích kapacít na exkrementy. Pre splnenie uvedených kritérií by bolo potrebné vybudovať približne 3 352 tis. m³ hnojísk pre pevný maštalný hnoj so záchytným systémom na hnojovku a 992 tis. m³ nádrží na tekutú hnojovicu.

Exkrement figuruje v pozícii ťaživého metafyzického problému doliehajúceho na básnika v texte R. Juroleka:

A básnik už večnosť nevie, čo (si) počat'. Iba rozmnožuje svoje zúfalstvo, valí pred sebou ako skarabeus čoraz väčší exkrement.

R. Jurolek: Putovanie Jakuba z Rána

H

Hovno pozri aj **exkrement**: výkal; lajno.

Hovno tvoria nestráviteľné zvyšky potravy, odumreté črevné bunky a črevné baktérie. 70% z hovna tvorí voda. Objem hovien sa zväčšuje s obsahom vlákniny v potrave. Hnedé sfarbenie je spôsobené obsahom žlčových farbív (napríklad sterkobilín). Z hrubého čreva sú hovná vyprázdnené defekáciou. Tvar sa líši podľa stavu tráviaceho systému, ovplyvneného potravou a zdravím. Zdravé hovno je polotuhé a v črevách sa typicky formuje.

Malé kúsky tuhších, hustejších hovien sa objavia, ak črevný pohyb nie je kompletný a hovná sú vrátené z konečníka do čriev, kde sa voda absorbuje. Pri rýchlom prechode črevami sú hovná vodnaté (tzv. hnačka).

Znepokojenie nad podceňovaním hovna sa objavuje v tvorbe

R. Juroleka:

Existuje určitá hierarchia vecí: napríklad také hovno stojí v tomto rebríčku vari na konci. Hovno každý podceňuje.

R. Jurolek: Putovanie Jakuba z Rána

Chuck Norris: americký akčný hrdina, hollywoodsky herec a momentálne aj internetový fenomén s veľkým fanklubom. Chuck sa zapísal do histórie v roku 1997, keď bol prvým človekom zo Západu, ktorému sa podarilo dosiahnuť ôsmy stupeň čierneho pásu v taekwonde. Dostal aj Zlatú doživotnú cenu za dosiahnuté úspechy od Svetovej karatistickej organizácie.

Chuckov vstup na turnaje karate bol neúspešný. Napriek tomu neprestával a začal zaradom porážať svojich súperov. V roku 1968 utrpel svoju piatu a poslednú porážku. Šesť rokov za sebou sa dokázal udržať ako majster v karate v kategórii stredná váha. Okrem toho získal ocenenie trojitej koruny a magazín Black Belt (Čierny pás) ho vyhlásil za bojovníka roka. Hneď potom v roku 1969 mal premiéru vo filme The Wrecking Crew (Záchranná čata). V roku 1970 zabili vo Vietname jeho brata Wielanda. Venoval mu jeden film.

Na prehliadke bojových umení v Long Beach sa stretol s Brucom Leeom, vtedy ešte neznámym. Preslávil ich spoločný film Cesta Draka, v ktorom si talianska mafia zavolá na pomoc Chucka z Ameriky, aby im pomohol vyhnúť Bruca Leeho z Ríma. Nakoniec nastane ich stret v Koloseu, kde Lee po dlhom boji vyhrá.

V roku 1974 ukončil svoju aktívnu karate kariéru novým karate rekordom, čím sa pomstil za všetky svoje prehry. V nasledujúcich tridsiatich rokoch hral v približne tridsiatke filmov, čím sa stal Hollywoodskou hviezdou.

Chuck Norris je protagonistom replík, ktoré sú súčasťou básne R. Tomáša:

*„Chuck Norris raz pride aj na Ukrajinu, však?“
pýtal si sa vždy ráno a ja som vravela,
že raz určite. „Chuck Norris delí
bielizeň na bielu, farebnú a krvavú,“
smial si sa, no vo mne sa tvoje slová
cez deň prekladali do ďalších siedmich
detských jazykov, ktoré tu nezachránim.*

R. Tomáš: Valerija Maryneska, xxx (Ukrajina) (zb. Statusové hlásenia)

Idiot: človek postihnutý idiotizmom.

Idiotizmus je najťažšou formou duševnej zaostalosti vôbec. Ťažký idiot po celý život nedokáže odlíšiť jedlé predmety od nejedlých, nedokáže si osvojiť základné hygienické návyky, je nutné obliekať ho ako nemluvňa, chrániť ho pred najzákladnejšími druhmi nebezpečenstva. Ťažký idiot sa odlišuje už od narodenia – zdravé novorodeňa po narodení živo reaguje na hlad a dáva ho najavo, ale ťažký idiot nerobí ani to. Nič nedokáže upútať jeho pozornosť. Pri tomto stupni idiocie neprejavuje jedinec ani najzákladnejšie pudové reakcie. Najzákladnejšiu schopnosť učiť sa pozorujeme až pri strednom a slabom stupni ochorenia. Maximum, ktoré je jedinec schopný dokázať pri správnej starostlivosti okolia, je pochopenie veľmi malého počtu výrazov a viet a neobratné používanie slov slovnej zásoby. Idiot dokáže vykonávať nanajvýš najjednoduchšie činnosti, ktoré si nevyžadujú presnosť pohybov – napríklad zametanie, nenaučí sa však napríklad zapínať gombíky na oblečení ani zašnúrovať si topánky.

Duševný rozvoj pri slabom stupni idiocie sa končí najneskôr vo veku šesť až osem rokov, i v dospelosti ostáva úroveň ich inteligencie nižšia ako u normálneho trojročného dieťaťa. Idioti tvoria asi 5% celkového množstva oligofrenikov.

Idiot ako intelektuálna autorita a zdroj poučenia figuruje v texte R. Bielika:

(je správne, keď sa nechám poučiť idiotom, je správne, keď ma hlupák zahriakne v kruhu najbližších)

R. Bielik: Lumen gentium (zb. Mesačný brat)

Imbecil: človek postihnutý imbecilitou.

Imbecilita je stredným stupňom zaostalosti. Na rozdiel od idiota sa imbecil naučí ako tak rozprávať, nie je ale schopný osvojiť si základné školské vzdelanie. Ani po niekoľkých rokoch nevie dobre čítať a počítať úlohy predpísané školskými osnovami. Dokáže si nanajvýš zapamätať jednoduchšie poznatky, vynakladá na to však veľké úsilie a nechápe pritom ich dosah. Pamäť imbecilov je všeobecne veľmi slabá, niekedy však pozorujeme rozvoj niektorého druhu mechanickej pamäti – dokážu si napríklad zapamätať melódie, číslice, názvy. Imbecil sa veľmi ťažko sústreďuje, jeho myslenie je v počiatočnej fáze a má neobyčajne konkrétny charakter, vzdialený abstraktnému mysleniu normálneho človeka. Preto nedokáže ani porovnávať, všimnúť si súvislosť, využiť svoje skúsenosti, predvídať, kriticky posudzovať, zovšeobecňovať. Sú veľmi sugestívni. Lahko páchajú zločiny, pričom nevedia, čo robia, alebo podliehajú zlým vplyvom. Dokážu sa orientovať iba v najjednoduchších životných situáciách. Duševný rozvoj imbecilov, meraný testami inteligencie, sa končí v desiatich až dvanástich rokoch a dosahuje úroveň inteligencie troj- až sedemročného normálneho dieťaťa. Ich spoločenský vývin, ktorého kritériom je vykonávať denné praktické činnosti, dosahuje úroveň štvor- až deväťročného dieťaťa. Imbecilovia tvoria asi 20% z celkového množstva oligofrenikov. Výraz imbecil v pozícii pejoratívneho označenia civilizovaného človeka sa objavuje v texte J. Litváka:

Civilizovaný človek je imbecil, ktorý ničomu nerozumie.

J. Litvák: Zlato a Kamilove kamene (zb. Básne prané v studenej vode)

K

Kikiríkanie: vydávanie zvuku kikirikí.

Kohút zvyčajne začne kikiríkať približne dve hodiny pred svitaním a donedávna nikto nevedel prečo. Keďže kohúty kikiríkajú aj inokedy cez deň, vyzeralo to, že ich ranné árie sú reakciou na vonkajšie podnety, ako je svetlo alebo zvuk. Môžu však za to ich biologické hodiny.

Dokázali to vedci z univerzity v japonskej Nagoji, ktorí izolovali dve skupiny kohútov – v prvej boli dvanásť hodín na jasnom svetle a na ďalších dvanásť im svetlo stlmili. V druhej skupine žili stále vystavené tlmenému svetlu.

Prvá skupina kikiríkala podľa očakávania pred „úsvitom“, ale druhá skupina napočudovanie tiež, aj keď nemala žiadne vonkajšie podnety. Časom kohúty v druhej skupine strácali správne načasovanie.

Zdá sa teda, že podobne ako u ľudí, aj biologické hodiny hydiny sa musia znova upraviť slnkom alebo vzhľadom na reálne podmienky postupne prestanú spoľahlivo fungovať.

Kikiríkanie ako vhodnú tému prejavu na večierku nájdeme v básni L. Bendzáka:

*Vzpriamiť sa uprostred večierka
a predniesť ohnivú reč
na tému ľudský údel a kikiríkanie*

L. Bendzák: Kristove roky (zb. Zápisky z čudného domu)

Koitus: súlož, kohabitácia: pohlavný styk (muža a ženy).
Milovanie sa má štatisticky odohrávať do pätnástich minút.
V tomto prípade myslíme čistý čas súložu. Ak máte rada dlhé
predohry, pokojne čas pretiahnite, ale ani maznanie by nemalo mať
viac ako šesťdesiat minút. Po tomto čase už totiž u partnera začína
postupne klesať kvalita erekcie a produkcia hormónov. Zložiek,
ktoré sú základom dobrého sexu. Za pätnásť minút koitu dokáže aj
partner, že netrpí predčasnou ejakuláciou, aj partnerka je schopná
dosiahnuť plnohodnotný orgazmus, ktorý je znakom kvality.
Koitus sa ako spirituálna a mystická veličina spomína v texte
R. Juroleka:

*Ale koitus je dotykom a spojením najvyšším, najobradnejším;
hoci telesným, presahujúcim telesnosť.*

R. Jurolek: Putovanie Jakuba z Rána

M

Moč: výlučok obličiek.

Výlet na toaletu odhalí viac, než si myslíte. Vzhľad, zápach, objem moču a rovnako aj frekvencia, s ktorou si chodíte uľaviť, vedú mnoho napovedať o tom, čo sa deje vo vašom tele.

Normálny moč zdravého človeka je číra jantárová tekutina mierneho zápachu. Dospelý človek ho denne vylúči 750 až 2000 mililitrov. Odchýlky signalizujú výkyvy v strave alebo zdravotný problém.

Ak je veľmi svetlý...

Moč býva niekedy bezfarebný – takmer ako voda. Väčšinou to býva preto, že ste pili veľa vody. Ak ste neboli dlho na toalete, moč máte riedky, a preto svetlý.

Ak je príliš tmavý...

Hnedastý moč farby ľadového čaju býva naopak znakom dehydratácie. Obličky pri nedostatku tekutín vyrábajú hustý, tmavý moč. Môže však tiež signalizovať prítomnosť krvi. Aby ste si boli na istom, vypite viacero pohárov vody. Ak moč zbledne, boli ste dehydrovaní. Ak farba ostane tmavá, vyhľadajte lekára. Môžete totiž krváčať vyššie – v obličkách, čo býva príznakom pri infekcii, ale i rakovine obličiek.

Ak je neónovo žltý...

Divoká jasnožltá farba sa môže zdať trochu alarmujúca, ale na príčine je s najväčšou pravdepodobnosťou len zbytočne vysoká dávka multivitamínových tabliet. Najmä vitamíny skupiny B a karotén majú schopnosť farbiť moč do jasnožltá.

Na nedostatočnosť moču odhaľovať a komunikovať podstatné veci sa upozorňuje vo veršoch R. Juroleka:

*Ani stopa žltého moču
v bielom snehu
nepripomína nič podstatné.*

R. Jurolek: Putovanie Jakuba z Rána

N

Neandertálec: pračlovek, ktorého pozostatky boli objavené pri Neandertáli v Porýní.

Vyrábala prvé artefakty majúce symbolickú funkciu. Umelecký prejav neandertálcov nie je známy. Nevylučuje sa rituálny kanibalizmus (jaskyňa Hortus; Krapina). Doklady tzv. medvedieho kultu v Alpách (lokality Drachenloch a Drachenhöhle) svedčia o začiatkoch kultových predstáv a o zárodkoch totemizmu a s ním spojených obradov. Podľa Vančata 2007 je sporné, či neandertálci vôbec mali kultúru v užšom zmysle, no tvrdenie, že neandertálci boli úplne akultúrni, je z rôznych dôvodov veľmi nepravdepodobné. Pravdepodobne pochovávali svojich mŕtvych (o spornosti toho, či neandertálci mali hroby, pozri napr. McKee 2005, s. 301 a n.). Za hroby sa považujú nálezy z lokalít Tešik-Taš, Monte Circeo, Le Moustier, La Ferrassie a Šánidar. Hroby vystielali konármi, do hrobov pridávali kvety a liečivé rastliny (typickým príkladom sú hroby v Šánidare).

Neandertálci mali pomerne vysoký stupeň duševných schopností. Doložené sú dokonalo vykonané amputácie (Šánidar), svedčiace o základných anatomických poznatkoch i úspešných liečebných praktikách. Vzájomne koordinovali činnosť relatívne dostatočne rozvinutým jazykom. Vykazovali sociálnu solidaritu (starali sa o chorých a starých).

V roku 2007 sa našli dôkazy o tom, že si neandertálci čistili zuby. Rekonštrukcia neandertálskeho novorodenca v roku 2008 ukázala, že pôrod bol podobne komplikovaný ako u dnešných ľudí, a teda aj neandertálcovi musel pri pôrode pomáhať niekto druhý.

Prejavy neandertálcov sa vyzdvihujú nad prejavy básnika v texte R. Juroleka:

O čo viac vyjadruje povzdych neandertálcov oproti povzdychu dnešného básnika?

R. Jurolek: Putovanie Jakuba z Rána

P

Pohlavie pozri aj **úd**: (vonkajšie) pohlavné ústrojenstvo.

Mužské pohlavné orgány tvoria semenníky a pohlavný úd, ktorý na svojom konci obsahuje časť nazývanú žalud', ktorý je veľmi citlivý a na jeho povrchu je natiahnutá predkožka.

Predkožka chráni citlivý koniec pohlavného údu a je rezervnou krvou pri jeho stvrdnutí.

Mužské pohlavné bunky nazývané spermie sa vytvárajú až v puberte v pohlavných žľazách nazývaných semenníky (testes), ktoré sú dva. Zdravé pohlavné žľazy majú schopnosť stále vytvárať nové pohlavné bunky. Deje sa to v komplikovanom procese spermatogenézy. Denne sa v semenníkoch vytvárajú milióny spermií. V semenníkoch sa okrem semenotvorných kanálikov nachádza aj priestor medzi nimi, kde sa tvorí pohlavný hormón testosterón. Tento hormón spôsobuje vývinové zmeny u chlapcov. Zo semenníkov prechádzajú spermie ďalej do nadsemenníkov, kde dozrievajú. Vývoj spermie trvá asi 70 dní.

„Celá spermia, vrátane bičička, meria 50 – 60 tisíc milimetra. Pritom veľkosť hlavičky je asi 10x menšia.“ Mužské pohlavné bunky potrebujú na vývin o niečo nižšiu telesnú teplotu, preto sú semenníky uložené v semenníkovom miešku (scrotum). Podľa teploty sa vačok buď zmršťuje (približuje k telu), alebo sa rozťahuje (semenníky sa oddialia od tela). Pre zachovanie nižšej teploty v semenníkoch nie je vhodné, aby muži nosili tesnú spodnú bielizeň, ktorá zabraňuje vetraniu semenníkov. Lavý semenník je obyčajne položený o niečo nižšie a je aj menší ako pravý. Rozhojdané pohlavie sa spolu s ďalšími telesnými deficitmi vymenúva v básni J. Gavuru:

*Tak ma tu máte. Vyzliekam sa,
predstupujem s plochým hrudníkom,
hrbom, žabími nohami a rozhojdaným pohlavím.*

Mám tridsaťtri rokov a viem, čo by ste chceli!

J. Gavura: Vytie (zb. Besa)

Prostata: predstojná žľaza, predstojnica.

Prostata je žľaza mužského reprodukčného (rozmnožovacieho) systému. Prostata je uložená pred konečníkom a tesne pod močovým mechúrom, v ktorom sa uskladňuje moč. Prostata obklopuje hornú časť močovej rúry, cez ktorú vyteká moč z močového mechúra von. Prostata má skoro také isté rozmery a tvar ako gaštan; u dospelého muža váži 20 g. Aby správne pracovala, potrebuje mužské pohlavné hormóny (tzv. androgény). Hlavný mužský pohlavný hormón je testosterón, ktorý sa tvorí najmä v semenníkoch.

Prostata má dve funkcie. Obklopuje močovú rúru a jej svaly ju môžu zľahka stlačiť a ovplyvniť prietok moču. Druhou funkciou prostaty je tvorba vylučkov, potrebných na výživu a transport pohlavných buniek (spermii). Tie putujú zo semenníkov cez kanáliky do prostaty. Spermie a vylučky prostaty tvoria semennú tekutinu, ktorá sa vylúči počas ejakulácie (vystreknutie semena z pohlavného údu počas pohlavného vyvrcholenia) do močovej rúry a odtiaľ cez mužský pohlavný úd (penis) von. Prostata je náchylná na tri pomerne časté choroby: zápaly prostaty, zväčšenie prostaty (benígna prostatická hyperplázia) a rakovinu prostaty. Kým zápaly sa vyskytujú u mužov mladších ako 50 rokov, benígna prostatická hyperplázia a rakovina sú časté po päťdesiatke. Prostata sa ako téma na rozhovor s Bohom uvádza vo veršoch E. J. Grocha:

*Vstanem, nikde nikoho,
na kolenách prosím Boha,
aby ma neopustil.*

*Nemám mu veľmi čo povedať,
rozprávam o vrbovovej vňati, o prostate.*

E. J. Groch: Kauzalita (zb. Infinity)

Spermia: mužská alebo samčia pohlavná bunka.

Lenivé spermie nerobia rozdiel medzi svojimi majiteľmi. Majú ich manažéri aj robotníci, príťažliví aj tí menej pekní. Ich kvalitu znižuje znečistené životné prostredie, stres a životný štýl. Ak sa rozhodnete pre ich ozdravnú kúru, nečakajte zázrak do dvoch dní. Mužské pohlavné bunky dozrievajú 72 dní. Presne taký istý čas treba na to, aby ste sa zbavili narušených spermií a vo vašich semenníkoch dozreli nové a kvalitnejšie. Viete, čo všetko ich zabíja a ako ich uzdraviť?

Malé dávky alkoholu sexuálnemu životu zväčša prospievajú. Ak to však preženiete, dosiahnete pravý opak. Alkohol spočiatku vystupňuje sexuálnu túžbu, no keď príde na vec, váš bojovník zloží zbrane, pretože alkohol pôsobí utlmujúco na centrálny nervový systém a rozšírenie periférnych ciev. V extrémnych prípadoch sa z vás môže stať impotent. Pravidelné popíjanie negatívne ovplyvňuje tvorbu testosterónu v semenníkoch. V krvi sa znižuje jeho množstvo, zatiaľ čo hladina ženského pohlavného hormónu estrogénu stúpa. Výskum londýnskej King's College dokázal, že už dve piva denne majú negatívny vplyv na schopnosť počať dieťa. Medzi frekvenciou sexu a zdravými spermiami funguje nepriama úmera. Ak muž nesúloží a nemasturbuje, zvyšuje vraj ich kvalitu a dokonca aj kvantitu. Aj tu však platí pravidlo zlatej strednej cesty. Ani s abstinenciou to netreba preháňať, pohyblivosť a kvalitu spermií zvýši troj- až päťdňová abstinencia. Stotožnenie sa so spermiou ako výraz filozoficko-metafyzickej sebareflexie možno nájsť v textoch R. Juroleka a M. Milčáka:

*Som iba spermia putujúca
za vajíčkom.*

R. Jurolek: Putovanie Jakuba z Rána

*Som iba svetlo, ktoré sa nevyzná
v tme, boží chvost. Krv, hlien
a spermia, čierna žlč, ktorá bdie.*

M. Milčák: Som iba svetlo (zb. Pevné hviezdy)

T

Toaletný papier: pletivový papierový produkt určený na čistenie análneho otvoru po defekácii (vylúčení výkalov) alebo na čistenie genitálií po močení.

Výhody toaletného papiera sú, že je ľahko použiteľný, výborne absorbuje, môže byť ľahko dostupný pri toalete a môže sa splachovať vo väčšine krajín, kde je toaletný papier bežný. V oblastiach, kde sú bežné vyhnívacie nádrže, a vo väčšine rozvojových krajín sa použitý toaletný papier obvykle vloží do odpadovej nádoby vedľa toalety, pretože kanalizácia alebo septický (vyhnívací) systém ho nedokáže spracovať.

Toaletný papier je dostupný v niekoľkých typoch, farebných variantoch, dekoráciách a štruktúrach, aby vyhovel individuálnym preferenciám. Toaletný papier sa typicky produkuje z recyklovaného papiera. Z environmentálneho hľadiska by producenti toaletného papiera nemuseli použiť bielenie, čo by redukovalo spotrebu dreva a zamorenie vôd.

Dvojvrstvový toaletný papier je štandardom v mnohých krajinách, hoci jednovrstvový je často dostupnejší a propagovaný ako lacnejší. Toaletný papier, zvlášť keď sa propaguje ako „luxusný“, môže byť vatovaný alebo vlnkovaný (razený), navoňaný, zafarbený alebo vzorkovaný, napustený liečivami (antibakteriálnymi chemikáliami) alebo s aloe atď. Ženám, ktoré sú náchylné na vaginálnu infekciu, sa odporúča používať biely neparfumovaný toaletný papier.

Vlhký toaletný papier uviedla firma Kimberly-Clark vo Veľkej Británii (Andrex) po roku 1990 a v USA v roku 2001 – v dvoch krajinách, kde sú bidety vzácné. Vlhký papier je určený na lepšie čistenie než suchý papier po defekácii a môže byť užitočný pre ženy počas menštruácie.

Toaletný papier v pozícii jednej zo základných životných komodít figuruje v básni R. Juroleka:

*pravidelne kupujem mlieko,
chlieb a toaletný papier –*

R. Jurolek: No dobre (zb. Posunok)

U

Úd pozri aj **pohlavie**: penis: mužský pohlavný úd.

Dĺžka penisu je predmetom vášnivých diskusií, a to tak medzi mužmi, ako aj medzi ženami. Je všeobecne rozšíreným názorom, že dĺžka penisu muža má priamu súvislosť s jeho sexuálnou výkonnosťou, resp. uspokojením partnerky pri pohlavnom styku, sexuológovia však tento názor striktne odmietajú.

Podľa sexuológov je priemerná dĺžka penisu európskeho muža 6 až 10 centimetrov v pokojnom stave a 11 až 19 centimetrov pri erekcii. V druhej polovici 20. storočia pritom uskutočnili viacero výskumov v súvislosti s dĺžkou penisu dospelých mužov:

1. Kinseyova správa z roku 1948 uvádza, že priemerná dĺžka penisu pri erekcii dospelého muža je 15, 25 cm (merania robili skúmané osoby).

2. Wessellov tím z Kalifornskej univerzity v roku 1996 korigoval priemernú dĺžku penisu pri erekcii na 13 cm (merania robili vedci).

3. Výskum brazílskych urológov určil priemernú dĺžku penisu pri erekcii na 14, 5 cm (merania robili vedci) a k podobným výsledkom dospeli aj nemeckí vedci pri výskume z roku 1996.

Z praxe sú však známe aj výnimočné prípady s abnormálnou dĺžkou mužského penisu. V prípadoch, keď veľkosť stoporeného pohlavného údu neprekročí 7 cm, hovoríme o mikropenise.

Naproti tomu sú evidované prípady mužov, ktorých dĺžka penisu pri erekcii presiahla 30 a dokonca aj 40 cm. Ide však skutočne len o ojedinelé prípady.

Stoporený mužský pohlavný úd sa ako nástroj na písanie objavuje v texte R. Juroleka:

*Písať básň
so vztyčeným údom!*

R. Jurolek: Dobrovoľná samota

V

Vagina: pošva: svalová trubica rodidiel.

Vplyv na to, či ste s partnerkou sexuálne kompatibilní, má nielen váš malý či veľký penis, ale aj jej pošva. Dobrý sex je o mnohých dobrých veciach, najmä však o dobrom orgazme a dobrej vagíne. Ak si totiž vyberiete nesprávnu veľkosť, logicky sa budete musieť viac snažiť. Môžete vyskúšať sladké rečičky, dlhú predohru a špeciálne techniky... No pokojne sa vám môže stať, že ani pri nadmernej námahe vytúžený cieľ nedosiahnete. Jednoducho váš penis je väčší ako jej vagína a pohybovať sa v stiesnenom priestore vám logicky neposkytuje náležité uspokojenie. Alebo je to presne naopak? Jej mušlička sa pýši rozmermi, ktorými by mohla kandidovať na rekordy, a vy sa tam pravidelne strácate, beznádejne tápete hore a dolu, dopredu a dozadu a nemáte sa čoho chytiť... Žiadna sláva. Po úmornej drine sa váš miláčik nakoniec preda len o niečo obrtie a vy to máte konečne z krku. Ale? Zrejme to nebude to, o čom ste ako tínedžer snívali pred televíziou s rukou v nohaviciach.

Vagina v pozícii metafyzického archetypu sa uplatňuje v básňach D. Pastirčáka a M. Milčáka:

*temnota na konci
svetlo v štrbine
otvárajúcej sa vagíny*

D. Pastirčák: V

*v zrkadle ten druhý odrazu vidí
chodby v pohybe vráskavé duše
usmiatu vagínu vesmíru ozajstnú
hĺbku*

M. Milčák: truhlohra (zb. Ženy obedujúce s mŕtvym)

Vetry: črevné plyny.

Štúdie ukázali, že mladý zdravý človek vypúšťa vetry asi 12-krát denne, pričom menej ako 25 ráz sa ešte stále považuje za normu. Prdenie, odborné povedané pasáž plynov rektom, je tá najprirodzenejšia vec na svete.

Plynatosť najčastejšie spôsobujú niektoré druhy potravín alebo ich zlá kombinácia. Menej často je meteorizmus, nafúknutie so zvýšeným odchodom vetrov, príznakom vážnejšieho ochorenia. Vláda v africkom Malawi minulý rok pripravila skutočne kuriózný zákon. Politickí predstavitelia krajiny sa rozhodli potrestať nepríjemne páchnucich občanov a uzákoniť „zákaz prdenia na verejnosti“. Nie je známe, ako plánujú tieto prehrešky trestať, a najmä, ako ich konkrétnej osobe dokázať. Hoci u nás čosi podobné azda nehrozí, hlasné či príliš páchnuce „vypustenie džina“ v spoločnosti sa považuje za dosť veľké faux pas.

Ludské telo, resp. záverečná časť jeho tráviacej sústavy, je totiž prispôbená na to, aby bola schopná v prípade potreby črevné plyny zadržať. Nepovažuje sa to za zdraviu škodlivé, plyny, ktoré telo nevylúči, sa vrátia naspäť do čriev a uniknú pri inej príležitosti. Najčastejšie je to v spánku, keď svalstvo relaxuje a povolí aj zovretie ritného zvierača. V spánku odchádza z čriev približne 100 ml plynov za hodinu.

Púšťanie vetrov sa ako žiaduce konanie prezentuje vo veršoch
R. Bielika:

je múdre, keď pustím vetry uprostred družnej spoločnosti

R. Bielik: Lumen gentium (zb. Mesačný brat)

Záchodík: zariadenie, na ktorom sa vykonáva telesná potreba; miesto, miestnosť s týmto zariadením, toaleta, WC.

Existuje veľa rôznych typov záchodov aj veľa spôsobov hygienického očistenia tela po použití záchodu. Najviac závisí od národných zvykov a lokálnych zdrojov. Najčastejší prostriedok v západnom svete je toaletný papier, niekedy používaný spolu s bidetom.

Niektoré záchody sú špeciálne upravené pre imobilných ľudí. Sú dosť široké pre vstup osoby na vozíku a často obsahujú držadlá priskrutkované k stene, čo osobe umožňuje pridržať sa na toalete. Na Západe je najčastejším typom záchoda splachovací záchod, hoci drepový záchod sa stále používa v sociálnych zariadeniach v krajinách, ako sú Francúzsko, Grécko, Taliansko a Japonsko.

Zoznam rôznych typov toaliet:

1. splachovací záchod
2. drepový záchod
3. chemický záchod
4. záchod so zabudovaným bidetom
5. pisoár
  - a) pisoár pripevnený k stene
  - b) pisoár na podlahe
  - c) kanálový pisoár
6. suchý záchod
  - a) jamový záchod: častý pri kempingoch a iných provizórnych akciách
  - b) kompostový záchod: častý na dedinách, na vidieku, ale aj v niektorých moderných ekologicky navrhnutých budovách.

V dome môže byť záchod v rovnakej miestnosti ako sprcha, vaňa a umývadlo, alebo je oddelene.

Záchodík ako miesto na trávenie intimity figuruje v texte

R. Juroleka:

Intimita. Napríklad niekde na malom záchodíku

R. Jurolek: Putovanie Jakuba z Rána

4

ODPORÚČANÁ LITERATÚRA

5

MENNÝ REGISTER

A, Á

Ábelová, Mirka 27, 52
Andrejčáková, Eva 52
Antal, Milan 15

B

Bačinská, Eva 29
Badín, Michal 14
Bajac, Vladislav 28, 29
Baláž, Ireney 28
Balco, Július 29, 39
Ballek, Ladislav 28, 29
Banáš, Jozef 28
Barborák, Jaroslav 52
Bátorová, Mária 28
Bavi Pain, Agda 41
Bebjak, Stanislav 52
Bédiová, Anna 52
Bendzák, Luboš 62, 69
Benyhe, János 29
Benyovszky, Kristián 52
Beňová, Andrea 52
Berlinová, Eva 52
Bernolák, Anton 15
Bielený, Rado 27
Bielik, Robert 67, 79
Bíziková, Margita 52
Blatník, Andrej 28
Bob, Jozef 38, 55
Bobić, Neda 28
Bodnárová, Jana 20
Bohinská, Biba 52
Boleková, Martina 29
Bothová, Enikő 52
Botto, Ján 30
Božović, Gojko 28
Brendza, Boris 14, 39, 40, 52, 54, 55, 56
Brenkus, Radovan 53
Brezovská, Mirka 52
Brück, Miroslav 49
Buzássy, Ján 12, 26, 28
Bžoch, Adam 52

C
Cíferská, Eva 52
Cíger, Jano 29
Clark, Charles Benjamin 76
Colaković, Ratko 29
Csanda, Gábor 52
Cviková, Jana 52
Cyprus, Callie 24

Č
Čačinović, Nadežda 29
Čakanek, Ján 52
Černáková, Martina 52
Čerňanová, Ivana 29
Červeňák, Andrej 38, 55
Čomaj, Ján 29

D
Dašková, Kveta 53
Dianišková, Veronika 18, 25
Dírer, Richard 52
Disney, Walt 63
Dobráková, Ivana 52
Dobšinský, Pavol 15
Donoval, Ján 31
Drastich, Miloš 49
Dušek, Dušan 25
Dvorská, Andrea 53

DZ
Dzúr, Martin 18, 48, 49

DŽ
Džačko, Pavol 28
Džoganík, Jaroslav 52
Džundová, Ivana 52
Džunková, Katarína 18

E
Edison, Thomas 63
Ego 27

F
Fándly, Juraj 15
Farkašová, Etela 20
Feldek, Lubomír 26, 30, 48
Ferčáková, Elena 52

Ferenčuhová, Mária 21
Ford, Richard 63
Frbežar, Ivo 28
Fulmek, Alexej 53

Gajdošíková, Marta 52
Galád, Adrián 15
Garjanská, Ludmila 52
Gavura, Ján 11, 73
Gecelovská, Lucia 29
Glocko, Peter 52
Görözdi, Judit 52
Groch, Erik Jakub 26, 52, 74
Grochálová, Zuzana 29
Grupač, Marián 14

G

Halásová, Květa 39
Harabin, Štefan 40
Haugová, Míla 20, 21, 26, 40, 37, 41, 52
Havel, Václav 27
Heňa 27
Hidvéghyová-Yung, Elena 52
Hizsnyai, Zoltán 52
H. Nagy, Péter 52
Hochel, Braňo 38, 39, 41, 52, 54, 55, 56
Hochel, Ivan 52
Holečka, Emil 48, 52
Holková, Jana 52
Hollý, Ján 15
Hromníková, Radana 53
Hroncová-Faklová, Daniela 52
Hrúz, Pavel 13
Humajová, Daniela 52
Huptych, Miroslav 28
Hurban, Jozef Miloslav 15
Hviezdoslav, Pavol Országh 15

H

Chalupka, Samo 30
Chmel, Karol 52
Chrissopoulos, Christos 29
Christie, Agatha 63

CH

J

Jablonický, Viliam 28, 29
Jackanin, Ivan 52
Jáchymová, Ivana 52
Jakub z Rána 62, 64, 65, 70, 71, 72, 75, 80
Janík, Pavol 38, 39, 52, 55
Jančuška, Martin 30
Juráňová, Jana 52
Jurolek, Rudolf 26, 62, 64, 65, 70, 71, 72, 75, 76, 77, 80

K

Kimberly, John Alfred 76
Kinlovičová, Andrea 52
Kinsey, Alfred Charles 77
Kokavcová, Lýdia 52
Kolény, Peter 15
Kollár, Ján 15
Kollár, Marián 52
Kollár, Milan 28
Komenský, Jan Amos 54
Konštantín 14
Koporová, Kvetoslava 52
Kornoš, Leonard 15
Kořínek, Otakar 52
Kostová, Erika 52
Koškova, Hana 49
Kráľ, Janko 30
Krasko, Ivan 15, 41, 42, 47, 48, 49, 50
Krejča, Henrich 52
Kristus, Ježiš 17
Krištúfek, Peter 16, 26, 40
Križka, Teodor 50
Krno, Martin 52
Kseňák, Mikuláš 38, 55
Kucbelová, Katarína 21
Kukoľ, Dezider 52
Kukučín, Martin 15
Kušnierik, Juraj 27, 40

L

Laciak, Ondrej 30
Lacza, Tichomír 52
Laučík, Ivan 13, 48
Lavrík, Silvester 52

Lee, Bruce 66
Leikert, Jozef 38, 39, 52, 55
Letovancová, Mária 52
Levkanič, Marián 52
Lipovský, Peter 52
Litvák, Ján 25, 52, 68

M

Magová, Gabriela 52
Machaj, Luboš 52
Makovič, Zvonko 29
Maliti-Fraňová, Eva 20
Marangou, Niki 29
Marčok, Viliam 31
Marenčin ml., Albert 53
Marenčin st., Albert 13
Maryneska, Valerija 66
Matejov, Radoslav 53
McKee, Jeffrey K. 72
Medelský, Borivoj 52
Mészáros, Ondrej 52
Mifsud, Immanuel 29
Mihalkovič, Jozef 48
Michal, Vladimír 52
Michelko, Roman 53
Milčák, Marián 75, 78
Mládeková, Eva 52
Modrovich, Mária 31, 32
Mrkos, Antonín 15
Mrtúch 56
Mudříková, Janka 52
Murín, Gustáv 28, 29, 52

N

Nižníková, Lucia 52
Noel, Bibi 24
Norris, 66 66
Norris, Wieland 66
Novomeský, Ladislav 48
Nyx 24

O

Ondrejička, Erik 26, 35, 38, 39, 55
Ondruš, Ján 48
Ondrušek, Miloš 29
Ottová, Katarína 52

P

Pado, Juraj 30
Palaščák, Joe 10, 18, 63
Palkovičová, Eva 52
Palonder, František 28, 29
Pán A. 27
Panáková, Beáta 52
Pantić, Mihajlo 29
Passia, Radoslav 19
Pastier, Oleg 40, 41
Pastirčák, Daniel 61, 78
Piško, Rastó 28
Podjavorinská, Ľudmila 15
Pravda, Alexander 15
Procházka, Peter 28, 29
Prokić, Danko 29
Příhodová, Daniela 20
Púček, Ján 18, 19, 25
Pucherová, Dobrota 52
Pulitzer, Joseph 63

R

Rácová, Veronika 48
Rain, Romi 24
Rankov, Pavol 26, 40
Rebro, Derek 20, 21, 41, 52
Rehúš, Michal 9, 42
Rezník, Jaroslav 52
Richter, Milan 13
Rockefeller, Nelson 63
Rosenbaum, Karol 31
Rožňová, Jitka 52
Rúfus, Milan 15, 48
Rumanovská, Alena 52
Ruppeldtová, Oľga 52
Ruttkayová, Ivica 52
Ryšavý, Michal 28
Rytmus 27

S

Sabolová, Adriana 52
Satinský, Július 15
Saul, John Ralston 28, 29
Serdahély, Ladislav 53
Skalský, Vladimír 28, 29
Sklabinski, Milina 29
Sládkovič, Andrej 15
Sliacky, Ondrej 30
Sloboda, Ján 30
Solotruk, Martin 26, 40, 52
Stacho, Ján 13
Staríček, Peter 18, 29
Staviarsky, Vító 26, 41
Strauss, Pavol 48
Suballyová, Ľubica 48
Sumonyi–Papp, Zoltán 29
Szigeti, László 53

Š

Šebesta, Juraj 28, 29, 52
Šeliga, Andrej 29
Šeligová, Zuzana 29
Šikulová, Anna 53
Šikulová, Veronika 21, 26, 40, 53
Šmihula Ján 52
Štamperle, Igor 28
Štenclová, Andrea 52
Štrasser, Ján 26
Štúr, Ludovít 15
Šulej, Peter 31, 32

T

Takáčová, Beáta 52
Tatarka, Dominik 23, 41
Tiso, Jozef 14
Tomáš, Radoslav 10, 18, 29, 66
Tomčík, Miloš 30
Trinks, Igor 52

U

Urbaníková, Evita 52

V

Valcerová, Anna 52
Válek, Miroslav 48
Vančat, Václav 72
Vargas Llosa, Mario 28
Vaško, Michal 53
Vávrová, Zdeňka 15
Vilikovský, Ján 52

W

Wessells, Hunter 77

Z

Zaicová, Darina 53
Zambor, Ján 26, 35
Zbruž, Kamil 68

OBSAH

- 9 Vyhlásenie o vystúpení zo slovenskej literatúry
(Actus formalis defectionis ab literaria slovaca)
- 10 Matematika pre 1. – 3. ročník odborných učilíšť
- 11 Návrh tvorby maturitných zadaní z predmetu
súčasná slovenská poézia
- 12 Test zo psychiatrie
- 13 Osobný dotazník
- 14 Tisov prejav v Holíči už v predaji
- 15 Literárna virológia
- 16 Peter Krištúfek: Taxonómia lyriky
- 17 1. sv. prijímanie (na margo spirituálnej lyriky)
- 18 Prolegomena k súčasnej mladej
slovenskej literatúre
- 20 rodovo orientovana kritika
- 22 Vzájomne prospešné spolužitie 2 al. viacerých
druhov organizmov
- 23 Starostlivosť o seniorov
- 24 More than Slovak Poetry
- 25 Kindergarten
- 26 Čierna kronika
- 27 Slovenská poézia 2012: víťazstvá a prehry
(hommage à Mirka Ábelová)
- 28 Predseda
- 30 Program fetišizácie
- 32 Odkaz 17. novembra 1989
- 33 Berieme si späť svoju literatúru
- 35 Stop netransparentným dotáciám na kultúru
- 36 Poetry's not dead
- 37 Ekonomická cenzúra
- 38 Ktosi je za dverami (z činnosti Literárneho fondu)
- 40 Medzinárodný program
- 41 Kurzový lístok
- 42 Implikácia

- 48 Cena Ivana Kraska mení svoj názov
- 54 Hochel a Brendza vrátia tvorivé štipendiá

59 3 Slovník súčasnej slovenskej spirituálnej
a reflexívnej lyriky

- 61 Cvrček
- 62 Dážďovka
- 63 Dyslektik
- 64 Exkrement
- 65 Hovno
- 66 Chuck Norris
- 67 Idiot
- 68 Imbecil
- 69 Kikiríkanie
- 70 Koitus
- 71 Moč
- 72 Neandertálec
- 73 Pohlavie
- 74 Prostata
- 75 Spermia
- 76 Toaletný papier
- 77 Úd
- 78 Vagína
- 79 Vetry
- 80 Záchodík

83 4 Odporúčaná literatúra

87 5 Menný register

Poetika ataku
Copyright © Michal Rehúš, 2014

Vydalo občianske združenie Literis, Bratislava 2014
Návrh obálky a grafická úprava: Juraj Kočár, Vojtech Ruman
Jazyková úprava: Kristína Pavlovičová
Recenzenti: Mgr. Vladimír Šimek, Bc. Dominik Želinský
Vydanie prvé.
Edícia Kloaka.
Všetky práva vyhradené.
ISBN: 978-80-971502-1-1

Realizované s finančnou podporou Združenia vydavateľov
a kníhkupcov Slovenskej republiky.

Do relatívne stabilnej štruktúry týchto vzťahov pred pár rokmi ako kritik pomerov v literárnom živote zasiahol Michal Rehúš (1982), ktorý pravidelne a s veľkým nasadením prevetráva fungovanie a financovanie slovenských literárnych inštitúcií. Jeho osobné zanietenie (za ktorým, dúfam, je viac láska k poézii a ušľachtilá viera v spravodlivosť a slobodu ako snaha o osobné zviditeľnenie sa) je v mnohom sympatické, i keď tento (do určitej miery úspešný) pokus o „prevrat zdola“ je i diskutabilný (napr. v programovom odmietaní poézie odlišnej od prototypu, ktorý presadzuje či v jednostrannosti/plochosti vnímania aspektov kritizovaných mechanizmov) a rozhodne je nielen kritikou pomerov, ktorá je v každej inštitúcii a v každom zriadení zdravá, ale aj pokusom o mocenské privlastnenie si pravdy, o legitimizovanie svojich stanovísk, a teda v konečnom dôsledku o prevzatie moci.

Ivana Hostová, literárna kritička

Autor recenzie Michal Rehúš je známy tým, že si vyberá knihy úspešnejších autorov, aby ich „odstrelil“. V istom nemenovanom kníhkupectve sa napríklad minule kohosi pýtal, či by sa ten alebo tá „urazili“, keby niečo napísal o ich knihe (Hevier a Šikulová, presnejšie). Smutné je, že za túto svoju činnosť dostáva aj peniaze, ale to je trochu iná téma. Titul „literárny kritik“ je skôr eufemizmus, keďže Rehúš je vyštudovaný učiteľ. Patrí do skupiny neúspešných básnikov, ktorí sa takto zúfalo snažia vzbudiť pozornosť. Základným problémom je podľa mňa to, že takto kontaminujú slovenské kultúrne prostredie a namiesto objektívnej reflexie si iba liečia svoje komplexy.

santoris, anonymný diskutér

Chcel by som vyzdvihnúť činnosť komickej dvojice Rehúš-Šimek, ktorá rafinovane, prostredníctvom animozity voči úspešnejším a talentovanejším kolegom (Rankov, Staviarsky, Vadas, Litvák a ďalší), účinne napomáha propagovať kvalitnú slovenskú literatúru. Toto je nečakane účinná metóda.

Peter Krištúfek, spisovateľ a režisér

